

Reşê Şevê daket taxan

Mihricana Şanoya Enqereyê ya Navneteweyî bo listikên kurd jî cih dan bernameya xwe. Di mihricanê de listika şanoyê ya bi navê "Reşê Şevê" derdikeve ser dikê. Listik di 15'ê mijdarê roja yekşemê li Salona Şanoya Çar Demsal a Şaredariya Yenimahalleyê tê pêşberî temaşevanên... RÛPEL - 9

2012 Gelo bi rastî qiyamet tê?

Spekulasyonên li ser 2012'an her ku diçe zêdetir dibin û bêhtir pişt xwe didin salnameya çanda Maya. Salnameya Gelê Maya, ji aliyê gelek dezgehên zanistî ve, ji ber rastiya xwe ya li ser pîvan û encamên demsalan û atronomiyê, cidî tê ditin. Li gorî

salnameya Çanda Maya, di 21'ê çileyê 2012'ê de dawîya salnameyan e. Kovara Vetenskap li Swêdê, li ser bingeha zanîyariyên ji saziya NASA'yê ya li Amerikayê û kesên pispor, pirs kir mijara nîqaşê û hemû nêrin di hejmarên nû ya kovarê de belav kir... RÛPEL - 9

Meclîsa Gel di civîna xwe ya awarte de nîqaşên tasfiyekirin û belavkirina Wargeha Mexmûrê nîrxand û listikên ku li ser wargehê tînan meşandin bi daxuyaniyê çapemeniyê deşifre kirin.

Li Mexmûrê polîtîkayên şerê taybet

Meclîsa Mexmûrê planên tasfiyeyê yê dewleta tirk deşifre kirin û diyar kir ku ji bo vegeerê şert û merc pêk nehatine. Meclîsê ji Hikûmeta Kurd xwest nebe şîrîkê plana bêyom

Piştî komên aştiyê yê Mexmûr û Qendilê çûn Tirkiyeyê, dewleta tirk planên tasfiyekirina Wargeha Penaberan a Mexmûrê zêdetir xistin rojeva xwe. Bi vî armancê gavên destpêkê yê wekî astengkirina çûn û hatina wargehê dorpêçkirina wargehê, di nav wargehê de xebatên sîxuriyê pêş xistin, ji gel re tekîfên ajantiyê kirin, bi xapandin û bi gefan bi awayekî veşartî ji bo şênîyên Mexmûrê bibin Tirkiyeyê gavên nêrin ji aliyê kordinasyona sêalî ve tînan avêtin... R.4

Çima ji Mexmûrê ditirsin?.. Heqî BOLTAN - R.2

Faşizma CHP'ê û niyeta AKP'ê

Pêvajoya nîqaş û mînaqêşeyên hikûmetê yê li ser pîrsgirêka kurd gihîştin merheleya xwe ya herî krîtîk û diyarde... AKP li şûna ku naverok û armancên xwe aşkera bike her tim dibêje; 'ev pêvajoyek e û ew didome.' Lê xuya ye ku bi vî gotina xwe dixwaze hin tiştan veşêre...

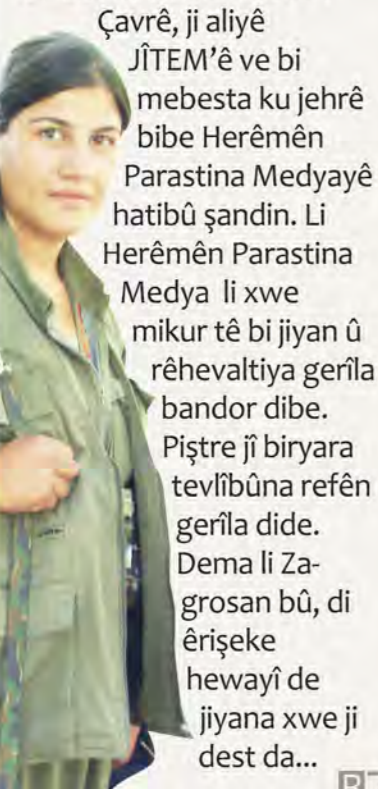
Tayîp TEMEL - R.2

ROJEV

14 Mijdar - Şemî 2009 E-mail: awelat2002@yahoo.com Buha: 50 Ykr Hejmar: 2

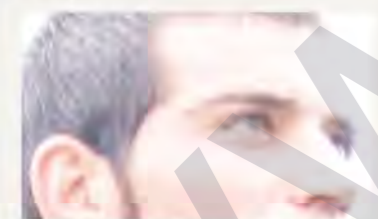
Ji xiyanetê hesap pirsî

Raya giştî Fatma Bozdemîr bi 'Listika Jehrê' nas kir.

Çavre, ji aliyê JÎTEM'ê ve bi mebesta ku jehrê bibe Herêmên Parastina Medyayê hatibû şandin. Li Herêmên Parastina Medya li xwe mikur tê bi jiyana û rêhevaltiya gerîla bandor dibe. Piştê jî biryara tevlihbûna refên gerîla dide. Dema li Zagrosan bû, di êrişeke hewayî de jiyana xwe ji dest da... R7

NÛÇE:

Malbatê Fetahiyan defin kir

Cenazeyê Îhsan Fetahiyan ê ku di 11'ê mijdarê de ji aliyê dewleta Îranê ve hate bidarvekirin bi şerta ku merasîma girseyî neyê çêkirin dane malbatê. Malbatê cenaze bir Kirmaşanê û li wir defin kir... R8

NIVÎS Û ANALÎZ:

EHMEDÊ BIRA R8

LERZAN JANDIL R8

BO TASFIYEKARIYÊ KETIN PÊŞBAZIYÊ

Hikûmeta AKP'ê plana xwe ya çareserîya pîrsgirêka kurd bir Meclîsa Tirkiyeyê. Lê ji bilî hin xalên ji rêzê yê wekî; axaftina bi kurdî di girtîgehên de, weşana televizyonan ya bi kurdî tiştêkî din cih negirt. Baykal û Bahçelî dîsa riya qetlîamê nîşan da. DTP'ê Komîsyona Çareserîyê pêşniyar kir

Şopa Deniz û Taniş li Kerboranê ye

Der barê Serdar Taniş û Ebubekîr Deniz ên ku ji aliyê leşkeran ve hatibûn binçavkirin û piştê agahî nehatibûn girtin, agahiyên nû derketin holê. Taniş û Deniz li Kerborana hatine definkirin. Piştê jî ji wir hatine derxistin û birine ciheke din. Şahidê bûyerê diyar kir ku ev agahî di nava gel de belav bû û wê demê HADEP'ê jî ev îdia anî rojevê... RÛPEL - 3

Sûriyeyê daye ser riya Tirkiyeyê

KCK-Rojava diyar kir ku malbatên girtiyên PYD'î yê di girtîgeha Edrayê de ji bo serdana zarokên xwe yê girtî bikin li ber dergehê kom bûn rastî astengîya dewletê hatine. Hate gotin ku rêveberîya girtîgehê nehişt malbat girtiyan bibinin. Malbatên girtiyan dan zanin ku ew ji jiyana zarokên xwe bi fikar in... RÛPEL - 6

Ji Greanpeace çalakiya balkêş

Greanpeace giştînameya santralên nukleer ya ji aliyê Dadgeha Bilind ve hatiye betalkirin lê hikûmet ji nû ve tînan rojevê protesto kir. Endamên Greanpeace li Meydana Tunelê bi armanca balê bikişînin ser mijarê bi koma muzîkê ya Abarjazz Avandgard çalakiyêke protestoyê pêk anî. Maske û cilên endamên Greanpeaceyê bala xelkê derdorê kişand.

BEŞÎR ATALAY TIŞTEKÎ NÛ NEGOT

Wezîrê Karên Hundîr Beşîr Atalay di axaftina tîkildarî hewldana çareserîya kurd de kirî, gavên avêtine ji parlamentaran re vegotin. Atalay diyar kir ku Makezagon bersivê nade daxwazên civakê û hewceyî bi makezgoneke azadîxwaz, pîr rengî û demokratîk heye. Atalay çareserî wekî; vekirina beşên kurdolojiyê, weşana bi kurdî û axaftina bi kurdî bi nav kir.

'WERIN EM PIRSÊ ÇARESER BIKIN'

Hevserokê Partiya Civaka Demokratîk (DTP) Ahmet Turk di parlamentoyê de li ser hewldana çareserîya pîrsgirêka kurd êşên kurdan kişandî, polîtîkaya înkare û zordarî vegotin. Turk banga azadiyê kir û wiha got: "Îro em hene, sibê em dê nebin. Lê gelên me dê tim hebin. Ji bo ku gelê me, me bi rêzdarî bi bîr binin werin da ve pîrsgirêkê çareser bikin."... RÛPEL - 5

Baykal: Kurdên gelê tirk hene

Di danîşîna parlamentoyê Serokê Giştî yê CHP'ê Deniz Baykal di axaftina xwe de anî ziman ku li Tirkiyeyê nasnameyên etnîkî yê cuda hene. Baykal dema nêrina xwe ya ji bo nasnameyên cuda anî ziman gotineke skandal bi lêv kir: Li Tirkiyeyê kurd hene. Ev kurdên gelê tirk in. Vê qebûl bikin."

Tirsa ji Mexmûrîstanê

Li Mexmûrê endezyariyeke civakî hat ceribandin. Li wir çand û zimanê kurdî di pêşengiya siyasî û rêveberiya herêmî pêk hat. Tirsa a ji Mexmûrê ev e

HEQÎ BOLTA

Roja 10'ê mijdarê li ser 'çareseriya hewildanên demokratîk' (vekirina demokratîk) li parlamentoya Tirkîyeyê nixandî hat kirin. Di komcivîna parlamenê de xwîn ji axaftin û nixandî hin parlamentaran diherikî. Ev derdor xwedî helwesta diyar bûn û ji xwe wan jî didûliyeke biçûk rûyê xwe yê tevkuş careke din nîşan dan. Lê mijara esasî beşa din bûn. A ku digot em li dû çareseriya demokratîk in. Mijara wan bi taybetî valakirina Wargeha Mexmûrê ye. Mijara taybet a vê danişîna parlamenê jî valakirina Wargeha Mexmûrê ye.

Bi min ev mijar balkêş û nixadîna wê ya li Parlamena Tirkîyeyê ne tişteke ji rêzê ye. Yanî ev ne tişteki mehsûmane ye.

Di pêşiya vê de, di peyîya vê de, di der dorê vê de wek ku pir tişt hebin!

Ji bo ku ev tiştên ne mehsûmane ên di nav vê helwesta kohne de hene derkevin holê bersiva pîrsa "Çima Mexmûr?" girin e.

Belê çima Mexmûr? Lê ne çima tişteki din?

Çima bi milyonan penaberên kurd ên diyasporayê nabe mijara danişîna parlamena tirk? Çima tenê 11 hezer penaberên Mexmûrê dibin mijara danişîna parlamena tirk? Çima bi milyonan kurdên penaber ên li metropolan nabin mijara danişîna parlamena tirk û Mexmûr dibe mijar?

Gelo bi milyonan kurdên penaber ên navxweyî yê bê mal, bê star, bê debar nabin mijara parlamenê lê penaberên Mexmûrê dibin mijara danişîna?

Heke sedem xizanî be penaberên ku ji Mexmûrê xizantir bin hene û pir in. Heke sedem tinebûna starê be penaberên ku bi salane stareke wan nîn e û di zivistanê reş û dirêj de di bin konên naylonî de dijîn ne hindik in. Rewşa penaberên diyasporayê jî li holê ye û ne hewceya mirov

vê vebêje. Kin û kurmançî ji welatên xwe yê şêrî bi dehan salan in hatine durxistin.

Lê di van mînakên de jî me bersiva "Çima Mexmûr?" negirt.

Belê Çima Mexmûr?

Bersiva vê pîrsê, xisûsyeta Mexmûrê de bi xwe ye. Taybetiyeke Mexmûrê heye ku bala her kesî kişandiye. "Mexmûrî" roja ji cih û warê xwe ji ber zilm bû zora dewleta tirk derketin heta îro di kontrola PKK'ê de bû ceribandina avasaziya civakî. Li Mexmûrê endazyariyeke civakî pê hat. Li Mexmûrê endezyariyeke civakî hat ceribandin. Li wê çand û zimanê kurdî di pêşengiya siyasî û rêveberiya herêmî ya Mexmûrê de dest bi jiyana nûjen kir.

Bi ser ket. Zarokan bi zimanê zikmakî dest bi perwerdeyê kirin. Zarokên kurd bi zimanê zikmakî perwerda sereteyî kuta kirin û diploma standin. Dibistana navîn û lîse jî bi serkeftî qedandin. Zanîngeh jî xwendin û bûn xwedî kariyera akademîk. Belê ev serkeftin bû navenda zêrandina civaka kurd. Ew kurdên ku Mexmûrê dit û şopand feyza wan

ya ji bo kurdî hilpekiye.

Gotin Mexmûr madela jiyana min a kurd e.

Pergala paşeroja min a kurd e. Belê li Mexmûrê hemû teorî û tespîten fermî yê pergala tirk hatin pûçkirin. Kurdan li Mexmûrê nîşan da ku dikare bibe xwedî pergal. Kurdî kare bibe zimanê nivîskî. Kurdî kare bi kurdî kariyera xwe ya akademîk temam bike. Kurdî kare bi vî kariyere rêveberiya gelê xwe bê ku pîrs-girêk bijî bi rêve bibe.

Belê bersiva pîrsa me jî ev e.

Dewleta Tirk û hikûmeta AKP'ê ne ji humanîstiyê û ne ji evîndariya ji bo Mexmûrê Mexmûr kirine rojeva xwe. Armanca wan eve beriya ku Mexmûr bibe modela bi giştî ya kurd çawa têk bibin û ji ber çavan rakin. Ji ber vî jî konseptê dijberiyê di dewrê de ye.

Dijberiya ku bi lugat û literatûra "demokratîk" hatiye xemilandin di dewrê de ye.

Di nav vî xweş-beşîya sofistîk de dixwazin pergala serkeftî ya Mexmûrê ji holê rakin. Werin em destûr nedin vî û Mexmûrê bikin Mexmûrîstan a Kurdistanê.

Li dayikên kurd xwedî derkevin

SERBEST RÊZAN

Dema min li Roj TV'ê temaşê dikir, dimênên dayikên aştiyê yê sala 2006'an de yê ku li Amedê di bin jopên polisên tirk de hatin bîra min. Lê dimênên vî care ne yê paytexta Kurdistanê Amedê bûn, dimên yê rojavayê Kurdistanê bajarê Helebê bûn. Her çende ev bûyer li cih û demên cûda yê welat be jî, lê mixabin yê dilşewat û mexdûr dîsa dayikên me kurdan bûn.

Dewleta Sûriyeyê li rojavayê Kurdistanê, bi kiryarên xwe yê hovane tîr nebûn edî dest avêtin "ezmûn û tecrûbeyên" dewleta Tirkîyeyê jî. Hêzên Sûriyeyê êriş birin ser girseya ku ji bo merasîma îlana 3 şehîdên Tevgera Azadiya Kurdistanê civiyabûn û dayikên kurd dane ber dar û jopan. Polisên Sûri-

yyê yê ku bi şovenîzma rêjîma Baasê "terbiye" bûne, dayikên kurd di bin piyan û jopên xwe de hiştin. Li bajarê Helebê dayikên kurdan, merasîma îlana 3 şehîdên azadiyê li dar dixistin. Lê careke din polisên rêjîma dagirker a Sûriyeyê li hestên dayikên dilşewat tehemûl nekirin û mudexele kirin.

Mebesta polisên Sûriyeyê jî êrişan tirsandina gelê kurd e. Dewleta Sûriyeyê bi peymanî stratejîk a di navbera xwe û Tirkîyeyê de, bi Tirkîyeyê re kete nava pêşbazîya inkarkirina gelê kurd. Ji bo ku Sûriyeyê sedeqeta xwe ji Tirkîyeyê re nîşan bide, bi hemû lêza xwe ve politikaya qirkirina kurdan daye ber xwe. Netehemûliya rêjîma Sûriyeyê jî tîlîlî û hestên dayikan re, encama tîkiliyên Sûriye û Tirkîyeyê ye. Êrişên Sûriyeyê li ser da-

yikên şehîd û gerilayên azadiyê, ji bo Tirkîyeyê peyama e. Yanî ji Tirkîyeyê re tê gotin ku tu çendî kurdan bikujî û biçewisîni, em ê piştgiriya bidine te. Ev peyama qirkirina kurdan a Sûriyeyê di serdana Beşar Esad a Tirkîyeyê de, bi zelalî hatibû dayîn. Êrişî dawî jî nîşana vî yekê ye.

Piştî bûyera roja sêşemê ya ser dayikên kurd, xala herî girîng ku pêwîst e mirov li ser raweste, ew e ku gelo çima li hemberî êrişên dewleta Sûriyeyê em kurd bêdeng dimînin? Dewleta Sûriyeyê jî bo ku politikaya xwe ya inkarê bi ser bixe, hem li derve, hem jî li hundir lihevhatin pêk ani. Lê çima em nikarin hêza xwe ya cewherî derxînin holê û yekîtiya kurdan nîşan bidin? Her wiha çima em nikarin coş û heyecana bakurê Kurdistanê

ji xwe re bikin ezmûn û bi yek helwestê sekna xwe nîşanî dagirkeran bidin? Ev hemû pîrsên girîng in ku pêwîst e her ferd û her rêxistînek li rojavayê Kurdistanê ji xwe bike û bersiva wan bide. Pêwîst e aliyên siyasî yê ku qaşo bi navê kurd siyasetê dikin ji xwe bipîrsin; Gelo çima du welatên dagirker li ser Kurdistanê dibine yek û peymanan mor dikin lê em nikarin yekîtiya xwe saz bikin?

Riya rizgariya ji zilma rejîma Baasê û zextên rayedarên dewletê, di yekîtiyê û xwedîderketina li nixê pîroz re derbas dibe. Xwedîderketin li dayikên kurd, bi tîkoşîn û çalakiyên demokratîk re derbas dibe. Encax bi çalakiyên demokratîk û tîkoşîna Parastina Rewa, em ê bikarin dewleta tîrsê rejîma Sûriyeyê bînin rayê.

Deng
Helwesta CHP - MHP'ê û niyeta AKP'ê
TAYİP TEMEL tayiptemel@walla.com

Pêvajoya nîqaş û mînaqêşeyên hikûmetê yê li ser pîrs-girêka kurd gihiştin merheleya xwe ya herî krîtîk û diyarde. Her çiqas rayedarên AKP'ê di her derfetê de bi peyva "tasfiyekirina PKK'ê" niyeta xwe ya esasî aşkera kiribe jî li hemberî pîrsên li ser nave-roka 'Plana Kurd' de her tim gotine; 'em ê mijarê bibin parlamentoyê û em ê li wir nave-rok û şêklê dawî bidin planê'.

Duh piştî nivro plana navborî anîn meclîsê. Lewre divê mirov li axaftin û nêrinên wan binêre. Bi vî rengî mirov dê fêm bike ka çiqas samîmî ne.

Di nîqaşên 10'ê mehê de tiştên derketine holê balkêş in. MHP û CHP bîyî ku şerma û fedî bikin li çavên parlementerên kurd û li çavên gelê kurd nihêrin û gotin; 'çareserî qetlam û komkuji ye'. Onur Oymen ê ku li ser navê dewleta tirk bi salan li derveyî welat diplomasi meşandiye rastê rast got; 'kurdan qetlî bikin'. Disa hemû partiyan hevdu bi ithamên pîr giran sîcdar kir.

Balkêş e ku hemûyan jî ji ber pêşwazîkirina Komên Aştiyê DTP weki hedef nîşan da. Hin ji wan jî DTP'ê dixwazin ku di plana wan a tasfiyekirine de rol bilîze û ji wan re bibe alîkar. Ji bo rayedarêki dewletê ev xwestek şerm û bîrûmetiyeke mezin e.

Lazim e êdî bê fêmkirin ku kurd bi mafên takekesî û xapînok bawer nakin. Her wiha piştî xwe li nîrx û nûnerên xwe yê esasî nazivîrinin. Berê xwe nadin tiştên biçûk. Ev merhele êdî gelek li paş maye. Lazim e êdî AKP di vî warî de xwe îkna bike. Dibe ku bi çend hewildanên tepeserkirin û zextdayîne çareseriya esasî bi derengî bixe, lê ne mimkûn e ku çareseriya xwe pêk bîne û bibe serî.

Êdî cihê baweriya ji demogojiyên klasîk ên weki; 'welat parçe dibe, dewlet ji dest diçe' nemaye. Duh Ahmet Turk bi vî gotinê ev rastî raxistin ber çavan; "Bi qasî ku me li cem hev bigirin, nîrxên me hene û ew dê her tim hebin jî. Tu pîrs-girêka kesê bi al û sinoran re tune ye û nabe jî. Zimanê hevpar ê Tirkîyeyê dikare tirkî be. Lê ji bo yê ku bi zimanê xwe yê dayikê perwerde bibin ji 'tirkî' dikare bibe zimanê hevpar ê ragihandin û fêmkirinê."

Ev daxwazên ku birêz Turk anîne ziman li gorî daxwazên gelê kurd ên esasî gelek maqûl û heta mirov dikare bêje nerm in jî. Lê birêz Turk helwesta kurdan a li hemberî hebûna dewletê bi çarçoveyê rast û durîst anîye ziman.

Lê xetereyek heye ku ji ber van zîmandirêjî û êrişên ne exlaqî yê CHP û MHP'ê dibe ku naverok û niyeta hikûmetê manîpule bibe û her weki çareserî bê fêmkirin. Ev şaşfêmkirin û dibe ku kurdan ji rojeva wan a esasî dûr bixe. Lewre jî bi qasî lanetkîrin û şermezarkirina helwesta CHP û MHP'ê divê zêrevanî û hişyarî li hemberî plan û projeyên ku bi navê çareseriyê tên meşandin û ji rastiya çareseriyê dûr in jî hebe.

AKP li şûna ku naverok û armancên xwe aşkera bike her tim dibêje; 'ev pêvajoyek e û ew didome.' Lê xuya ye ku bi vî gotina xwe dixwaze hin tiştan veşêre. Lê her kes jî dizane ku projeyên çareseriyê pîrs-girêkên bi vî rengî bi diyarkirina merheleyên pêşîn, navîn û dawîn tên amadekirin û bi wî rengî tên meşandin. Ligel vî yekê jî divê pêngavên ku di her merheleyê de bînin avêtin ji raya giştî re bînin aşkerakirin.

ROJEV
Zozan Basın Yayın Adına İmtiyaz Sahibi: Eser UYANSIZ
Yazı İşleri Müdürü: Mustafa AGGÜL
Yönetim Yeri: Diclekent Bulvarı Termil Apt. Kat:3 No: 9
Kayapınar / DİYARBAKIR
İdare Tel: 0 (412) 251 38 88
Yayın (Weşan)
Tel: 0 (412) 237 48 91 Fax: 0 (412) 237 48 89
Baskı(Çap):
Stenbol: Gün Matbaacılık, Reklam, Film, Basın Yayın Tan. San. Tic. Ltd. Şti., Telsizler Mevki Beşyol mah. Akasya Sok. No:23/A Küçükçekmece / İSTANBUL Tel:0 (212) 580 63 81
Edene: Arslan Güneşdoğu Gazetecilik, Matbaacılık, Kağıtçılık, AŞ. İstiklal Mah. İstiklal Cad. No:44 Seyhan/ ADANA
Yaygın Süreli Yayındır

Leşkerê kurd Osman Yavuz:

Dê rojekê min bikujin

Bavê Leşker Osman Yavuz Ahmet Yavuz

Ciwanê bi navê Osman Yavuz ku li navçeya Nisêbinê ya Mêrdînê leşkeriyê dike û tê diyar kirin ku ji ber îşkenceya lê hatiye kirin derûniya wî xira bûye, piştî ku ji bo destûrê hate Wanê, hate binçavkirin. Malbata Yavuz, diyar kir ku ji jiyana kurê xwe bi guman in û serî li Şaxa ÎHD'ê ya Wanê da.

Ciwanê bi navê Osman Yavuz ku li navenda Wanê rûdîne, 3 meh berê ji bo leşkeriyê bike çû Mamak a Enqereyê û piştî peywira Mammaqê ew ji wir şandin Qereqola Demîrtepe ya navçeya Nisêbinê ya Mêrdîn. Piştî ku der barê Yavuz de dosyeyên beşdarî xwepêşandanan bûye çû qereqolê, pêkutiyaya li dijî Osman Yavuz dest pê kir. Fermandariya Qereqolê bi hinceta derûniya Yavuz xirabûye şandin Wanê. Piştî Yavuz hat destûrê, li navenda Wanê bi hinceta nasname li ser nîne di 9'ê mijdarê de hate binçavkirin. Bavê Yavuz, Ahmet Yavuz, destnîşan kir ku kurê wî birinê Qereqola Cendirmeyan a Bajêr û ev 4 rojin nahêlin bi wan re hevdiñtinê çêke. Yavuz, diyar kir ku piştî kurê wî çûye leşkeriyê ji ber îşkenceyên dîtiye derûniya wî xira bûye.

Ji jiyana kurê xwe guman e

Bavê Osman Yavuz Ahmet Yavuz, destnîşan kir ku di demê dawî de derûniya kurê wî xira bûye û wiha got: "Kurê min herî dawî di telefonê de got 'Bavo dosya min a Wanê hatiye. Di dosyayê de dibêje beşdarî çalakîyan bûye. Piştî dosyayê fermandar tim ji min re dibêjin 'Tu PKK'î ye. Xayin e. Êdî li vir rehetî ji te

re tune' û gefan li min dixin. Li min dixin. Herî dawî destê min xistin kelepeçeyê û çek danî ser serê min. Bi saetan destê min di kelepeçeyê de hiştin. Tirs min rojekê min bikujin'. Derûniya kurê min qirabûye. Ji ber derûniya kurê min xira bû şandin destûrê. Dema kurê min hat malê me ew nas nekir. Min ew bir Nexweşxaneya Leşkerî ya Wanê. Li wir baş berê xwe nedanê."

Yavuz, anî ziman ku kurê wî di 9 mijdarê de ji aliye polîsan ve hate binçav kirin û teslîmî cendermeyan hate kirin.

Yavuz, destnîşan kir ku niha cenderme destûr nade ku ew biçê dîtina kurê xwe û ew ji jiyana wî bi guman e.

Yavuz, ji ber şik û gumanan serî li Şaxa ÎHD'ê ya Wanê da. Serokê Şaxa ÎHD'ê Cuneyt Caniş ji diyar kir ku wan Navenda ÎHD'ê têkildarî mijarê agahdar kiriyê û ji bo Osman Yavuz bê termankirin serî li TÎHV'ê daye. WAN

Di bûyera Taniş û Denîz de pêşketineke nû!

Der barê Serdar Taniş û Ebubekîr Denîz ên ku ji aliye Qereqola Sîlopiyê ve hatibûn binçavkirin û windakirin de, piştî 8 salan agahiyên nû hatin. Taniş û Denîz li Kerboranê hatine definkirin. Piştê jî yek ji wan ji wir hatiye derxistin û birine cihekî din

Nihat KAYA / BONN - ANF

Derket holê ku cenazeyên Ebubekîr Denîz û Serdar Taniş ên HADEP'î ku di 2001'an de di bin çavan de hatibûn windakirin li navçeya Kerborana Mêrdînê hatine definkirin. Piştê jî ji wan yek ji wir hatiye derxistin û birine cihekî din.

Der barê Serdar Taniş û Ebubekîr Denîz ên ku ji aliye Qereqola Cendirmeyan a Sîlopiyê ve hatibûn binçavkirin û piştê agahî nehatibûn girtin, agahiyên nû derketin holê.

Şahidekî ku ji ber ewlehiyê nexwest navê xwe bide diyar kir ku Ebubekîr Denîz û Serdar Taniş li goristana Kerboranê hatine definkirin û wiha axivî:

"Serdar Taniş û Ebubekîr Denîz piştî ku hatin binçavkirin, ji aliye hin kesên cilên leşkerî li xwe kirine ve cenazeyên wan birin goristana Kerboranê. Cenazeyên wan bi awayekî veşartî hatin definkirin. Hin kesên din jî ev bûyer dîtin.

Şahidê bûyerê diyar kir ku ev agahî di nava gel de belav bû û wê demê ji HADEP'ê re jî hate ragihandin. Lê ji ber ku karên fermî nehatibûn kirin gor nehatin vekirin. Şahidê bûyerê got ku ew jî çûye ser gorê û wiha berdewam kir: "Şevkê cenazeyek ji wir hatibû derxistin. Kê ev gor vekir, çima vekir an jî birin ku derê, cenazeyê ku hate derxistin yê kîjanî bû nîzanim. Lê cenazeyê din hê jî li wir e. Piştî wê rojê gel ew cih

bi kar neanî û hê jî vala ye. Yê din jî li wir disekine."

Gorên tomerî hene

Şahidê bûyerê di berdevama axaftina xwe de got ku li çoltera Kerboranê gorên tomerî yên gerilayên ku bi leşkeran re ketine pevçûnê hene. Cerdevanên gundê Seyitler piştî pevçûnê canê pey traktoran kişandine û anîne kirine gora tomerî. Her wiha şênîyên navçeyê jî wê yekê dizanin. Disa goreke tomerî jî di navbera rîya Kerboran û Midyadê de heye.

Îdiaya Bînzet

Li aliye din Mehmet Nuri Bînzetê ku di doza cînatyên kiryarên wan ne diyar ên li Şir-

nexê tê darizandin gotibû ku Ebubekîr Denîz û Serdar Taniş piştî ku hatibûn qetilkirin li nêzî gundê suryanîyan a li qon-tara Cûdiyê hatine definkirin.

8 sal in agahî nayê girtin

Serdar Taniş û Ebubekîr Denîz di 25'ê çileyê 2001'an de li ber postexaneyê ji aliye çawişê pisporê bi navê Taşkin Aygun û kesekî din ve hatibûn rawestandî û xwestin wan bibin qereqolê. Lê Taniş gotibû heta bangeke fermî hebe dikarin biçin. Li ser wê yekê ew kes çûbûn. Piştî demeke çawişê pispor Taşkin Aygun bi telefonê gazî wan kiribû. Li ser bûyerê 8 sal derbas bû lê heta îro der barê wan de agahî nehatiye girtin.

Girtina zarokan hê jî didome

Zagona Têkoşina bi Terorê re ku bû sedema mexdûriyeta bi sedan zarokan li TBMM'yê ji bo guherandinê hate nîqaş kirin. Di heman seatan de zarokê bi navê S. Y. ê 17 salî li dadgehê hate darizandin û nehat tahliyê kirin.

Di demekê Zagona Têkoşina bi Terorê re ku di nav civakê dewekî zagona bilindkirina terorê tê nixandî ji bo guherandinê li Lijneya Giştî ya Meclîsê dihat nîqaşkirin de zarokê 17 salî S. Y. ku bi kesên bi navê M. Y. H. A., H. A. û E. Y. ve di 6'ê mijdara 2008'an de bi hinceta, "Endamiya rêxistinê" û "Zirar dayîna mal" hatine girtin, li 11'emîn Dadgeha Ceza-yên Giran a Stenbolê derketin pêşberî dozger. Di danişinê de balkêş e ku 2 polîsên li Şaxa TMK'ê dexibitîn li ser girtiyan îfade dan.

'Îfadeyên polîsên şahid bi nakokî ne'

Parêzerên girtiyan balkişandî ser îfadeyên

polîsan û daxuyandî ku gotinên wan bi tevahî nakokî ne. Parêzeran daxuyandî ku tenê wekî delil qeydên telefonê tenê nîşan dayî û li gorî zagonê jî qeydên telefonê wekî delil nayên qebûl kirin. Parêzerê mexdûrê TMK'ê S. Y. Parêzer Murat Celebî diyar kir ku polîsên teş-hîsê dikin gotinên nakokî anîne ziman û wiha domand: "Tenê gotinên telefonê wekî delil tenê nîşan dan. Lê gotinên telefonê li gorî zagonê ne delil in. Îro li meclîsê ev zagon hate guhartin. Miwekîlê min hê jî zarok e. Lazim e dema li girtîgehê mayî jî li ber çavan bê girtin û serbest bê berdan." Parêzerê din jî bi sedema delîlek ber bi çav li holê tune ye, xwestin dema miwekîlên wan girtî mane li ber çavan bê girtin û serbest bî berdan.

Bes dadgehê bi boneya temamikirina kê-masiyên dosyayê û amadekirina mutalaa-yê doz taloqî demek pêş kir. STENBOL

14 kes hatin binçavkirin

ÇEWLIK - Li Zanîngeha Çewlikê piştî komek xwendekarên Ocaxa Alperen a Ulkuciyân êrîş bir ser xwendekarên welatparêz û çend xwendekar birîndar bûn, 14 xwendekar hatin binçavkirin. Li Zanîngeha Çewlikê (BU), 2 roj berê komek xwendekarên Ocaxên Ulkuciyân û Ocaxên Alperen êrîşî xwendekarên welatparêz kir û di êrîşê de çend xwendekar birîndar bûn. Piştî pevçûnê 3 xwendekarên Ulkuci birîndar bûn. Xwendekarê bi navê Burkek ku tê gotin Serokê Ocaxa Alperen e, di bûyerê de birîndar bû û rakirin Nexweşxaneya Dewletê ya Çewlikê. Piştî pevçûnê ji aliye kesên bi navê Z.E, Ş.A, G.T, A.K, A.T, û ji aliye din jî 9 kes bi tevahî 14 kes hatin binçavkirin.

Bêyî derman bikin vegevandî girtîgehê

Vatîf Yuksel ji doza PKK'ê li Girtîgeha Tîpa F ya Kurkçulerê girtî ku ji ber fitîqa piştê û nexweşîya romatîzmayê birin Nexweşxaneya Numune ya Edeneyê û xwestin tev kelepeçeyê wî derman bikin. Lê ji ber Yuksel nerazîbûn nîşanî wê yekê da, bêyî ku wî derman bikin dişa bi paşve vegevandî.

Girtiyê PKK'ê yê bi navê Vatîf Yuksel, bi rîya malbata xwe

diyar kir rayedarên girtîgehê ew bi kelepeçeyan birine Nexweşxaneya Numune ya Edeneyê û xwestine wî tev kelepeçeyan tedawî bikin û rastî neheqîyan hatîye. Malbata Yuksel, anî ziman ku piştî hevdiñtinê kurê wan serpehatiya xwe ji wan re gotiye û anî ziman ku bijîşk ji leşkeran re gotiye "kelepeçeyê vekin", lê leşkeran ji bijîşk re gotine "Vana talûke ne" û kelepeçe venekirine.

Malbatê da zanî ku li ser wê yekê bijîşk gotiye "Ez bi kelepeçe tedawî nakim" û ji ber wê yekê jî leşkeran ew biriye bijîşkekî din. Malbata Yuksel, destnîşan kir ku piştî wê yekê leşkeriyê kurê wan birine bijîşkekî din û bijîşkekî din jî, ji leşkeran re gotiye "Ev jî ji wan e, yanî ji rêxistinê ye?" û kurê wan jî li hemberî wê yekê derketiye û ji ber wê yekê jî bêyî ku tedawî bike bi paşve vegevandîne. EDENE (DÎHA)

Vatîf Yuksel

Cenazeyê Fetahiyan dan malbatê

Cenazeyê Îhsan Fetahiyan ê ku di 11'ê mijdarê de ji aliye dewleta Îranê ve hate bidarvekirin bi şerta ku merasîma girseyî neyê çêkirin dane malbatê.

Cenazeyê ciwanê kurd Îhsan Fetahiyan (27) ê li girtîgeha Sinê ya rojhilatê Kurdistanê hatibû bidarvekirin dan malbata wî. Rayedarên Îranê beriya 2 rojan nedixwestin cenaze bidin malbatê. Di 12'ê mijdarê de rayedarên Îranê bi bavê Fetahiyan re hevdiñtin pêk anî û bi şerta ku merasîma girseyî neyê kirin dikarin cenaze bidin wan.

Destûr nedan merasîmê

Dewleta Îranê jî bo merasîma ku tenê dikare malbat tevli bibe destûr da. Malbatê cenazeyê Fetahiyan bir Kirmaşanê û li goristana Baxçeyê Ferdusê hate definkirin. Li ser gora wî nav nehat nivîsandin. Tenê li ser gora wî 61 nimre, rêza 4'emîn û gora 28'emîn hate nivîsandin.

Îran hate protestokirin

Li bajarê Duîsburga Almanyayê ciwanên kurd bidar-

vekirina ciwanê kurd Îhsan Fetahiyan ku ji aliye rejîma Îranê ve hate davekirin, protesto kirin.

Piştî ku Îhsan Fetahiyan li bajarê Sîneyê ya rojhilatê Kurdistanê hate darvekirin, çalakîyên protestoyê li her derê pêk hatin. Li Duîsburg Hambornê jî 25 ciwanên kurd rejîma Îranê protesto kir. Ciwan di çalakîyê de dirûşmên cur bi cur yên wekî 'Şehîd namîrîn', 'Bijî Serok Apo' berz kirin. Her wiha posterên Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan û alên KCK'ê jî derxistin. Ciwanan di çalakîyê de bang kir ku bila rejîma Îranê demildest bidarvekirin bi dawî bike.

KIRMAŞAN - DUİSBURG (ANF)

Li ser kurdan êrîşên faşîst

TEKİRDAĞ - Karkerên kurd, li navçeya Hayrabolû ya Tekirdagê, bi hinceta bi kurdî axivîn, rastî êrîşan hatin û 2 kes bi giranî bi tevahî 6 kes birîndar bûn. Karkeran, diyar kir ku ewlehiya wan tune û jiyana wan di talûkeyê de ye. Karkerên kurd ku ji navçeya Bazîd a Agirî hatine navçeya Hayrabolû ya Tekirdagê di însaatê de dixebitîn, bi hinceta bi kurdî axivîn rastî êrîşê hatin û di êrîşê de 6 karkerên kurd birîndar bûn. Di êrîşa li ber însaatê pêk hat de Selahattîn û Metîn Çalban bi giranî, Emrah Kiliçaslan, Mehmet Salan, Rojhîn Çalban jî bi gelek cihan birîndar bûn. Celil Kiliçaslan, ku ji gelek deverên xwe de birîndar bûn, diyar kir ku nêzî 100 kesî li însaatê êrîşî wan kiriyê û sedema erîşê axaftina kurdî ye.

Mexmûriyan plan deşîfre kirin

Meclîsa Gel a Mexmûrê planên tasfiyekariyê yê dewleta tirk deşîfre kirin û diyar kir ku ji bo vegera Tirkîyeyê şert û merc pêk nehatine. Meclîsa Gel a Mexmûrê bangî Hikûmeta Herêma Federal a Kurdistanê jî kir ku nebin parçeyê fenên Tirkîyeyê

Piştî komên aşiyê yê Mexmûr û Qendîlê çûn Tirkîyeyê, dewleta tirk planên tasfiyekirina Wargeha Penaberan a Mexmûrê zêdetir xistin rojeya xwe. Bi vî amancê gavên destpêkê yê wekî astengkirina çûn û hatina wargehê dorpeçkirina wargehê, di nav wargehê de xebatên sîxuriyê pêş xistin, ji gel re teklîfên ajantîyê kirin, bi xapandin û bi gefan bi awayekî veşartî ji bo şênîyên Mexmûrê bibin Tirkîyeyê gavên bi awayekî nepenî ji aliyê kordînyasyona sêalî ve tîr pêşxistin, ji aliyê mexmûriyan hatin deşîfrekirin.

'Xebatên sîxuriyê dikin'

Li Wargeha Mexmûrê piştî qasîden aşiyê yê Mexmûrê çûn Tirkîyeyê, zext û pêkutiyên dewleta tirk û kordînyasyona sêalî zêdetir bû. Dewleta tirk piştî çûna koman diyarkiribû ku wê di vî pêvajoyê de zêdetir li ser Mexmûrê rawestin. Bi vî boneyê dewleta tirk talabên koma aşiyê ya Mexmûrê ji nedîtî ve tê û ji bo hin malbat û take-kesên gelê Mexmûrê bixapîne û bibe Tirkîyê dest bi faelîyetên sîxurtiyê kir.

Meclîsa Gel a Demokratîk a Mexmûrê li ser mijarê civîna awarte ya Meclîsa Gel pêk anî. Meclîsa Gel di civîna xwe ya awarte de nîqaşên tasfiyekirina

belavkirina Wargeha Mexmûrê nixand. Di civînê de hate diyarkirin ku piştî vekirina balyozxaneyê tirk a li bajarê Başurê Kurdistanê Hewlêre planên dewleta tirk ên li ser Wargeha Penaberan a Mexmûrê zelal bûn.

Hikûmeta Iraqê ket dewreyê

Di civîna Meclîsa Gel de hate diyarkirin ku ji bo pêkanîna vî planê ji aliyê kordînyasyona sêalî û hikûmeta navendî ya Iraqê jî bo muduriyeta idareya wargehê ku berê bi hikûmeta Herêma Federal ve girêdayî bû mudur û heyetek nû hate wezîfedarkirin. İbrahîm Mihemed Elî'yê ku ji bo xebatên sîxurî hate wezîfedarkirin Kurdekî ji eşîra Şebekan e û ji Mûsil'ê ye. Di civînê de li ser pêkanîna plana valakirina wargehê jî wiha hate gotin; "Çarçeveya plana wan jî wiha ye; hatûçûna şênîyên Mexmûrê ên derve destpêkê wê bixin bin kontrolê, zaniyariyên sîxurî wê werin berhevkerin û wê hewl bidin ku rêxistina gelê Mexmûrê belav bikin. Ne weke girseya penaberên siyasî lê weke take-kes û malbatan, bi qewlê pere dayîn, xapandin û bi gefan dixwazin bêyî ewlekarî û misogerîyê a NY'ê Mexmûriyan bişînin Tirkîyê. Bi vî amancê despêkê xwendevan û karkerên li devreyê wargehê

dixebitin wê bikin hedef."

'Şertên vegeerê nîn in'

Piştî civînê ji aliyê Meclîsa Gel daxuyaniyek çapemeniyê hate dayîn. Daxuyaniya çapemeniyê ji aliyê Berpirsiyarê Komîteya Têkiliyên derve Polat Bozan, Şaredarê Mexmûrê Ahmet Ozer û Endama Meclîsa Gel a Mexmûrê Nuran Sezgîn daxuyani hate dayîn. Polat Bozan di axaftina xwe de diyarkir ku kordînyasyona sêalî û dewleta tirk ji bo tasfiyekirina

PKK'ê weke gava yekem valakirin û tasfiyekirina Mexmûrê dibînin û wiha pêde çû; "Mexmûr wargeheke sîvil e û ji sedî 65'ê wargehê jî jin û zarokan pêk tê. Em ne PKK ne. PKK li çiya ye. Ji bo tasfiyekirina PKK destpêkê wargehê tasfiyekirin planeke şaş e. Em vî şermezar dikin." Bozan destnîşan kir ku ji bo vegera Tirkîyê hin şert û merc ava nebûn.

Banga ji bo Hikûmeta Başur Endama Meclîsa Gel a

Mexmûrê Nuran Sezgîn balkişand ser kompo û dek û dolabên li hember wargehê tê meşandin û wiha pêde çû; "Daxwazên me yê vegeerê diyar in. Heta ev bi cih neyên em venagerin Tirkîyê. Lê dîsa jî listikên li ser wargehê didomin. Em ji bo vî bangî rayedarên hikûmeta Herêma Federal a Kurdistanê dikin ji bo nebin parçeyek van hîleyan û divê bi bir û bawerîya netewî tevbigerin."

Şaredarê Mexmûrê Ahmet

Ozer jî balkişand ser rola Neteweyên Yekbûyî û diyar kir ku li hember van listikan divê NY hin tedbîran bigre û wiha pêde çû; "Em wargehek di bin banê Neteweyên Yekbûyî de ne û em penaberên siyasî ne. Neteweyên Yekbûyî divê mafên me biparêze û xwedî li penaberên Mexmûrê derkeve. Em di vî xalê de bangî NY dikin, bila NY xwedî li erka xwe derkeve û çavê xwe jî bêhuquqîyan re negre." MEXMÛR (DÎHA)

Meclîsa Gel a Mexmûrê bi daxuyaniyekê dek û dolabên dewleta tirk ên li ser kampa wan deşîfre kirin û jî Hikûmeta Başur ji hişyarî xwest.

Li Ilisuyê jî nû ve kar dest pê kir

Sekreterê Teşebûsa Parastina Heskîfê Adnan Bayhan, diyar kir xebatên çêkirin însaata Bendava Ilisuyê ku di meha çîla ya 2009'an de hatibû sekinandin, dîsa dest pê kiriyê û wiha got: "Lazim e dewlet dest ji projeya ku dê ziyana mezin ava bike berde û li bez dawî li vî projeyê bîne."

Teşebûsa Parastina Heskîfê, der barê Bendava Ilisuyê de li avahiya xwe bi beşdariya endamên xwe civîna çapemeniyê pêk anî. Sekreterê Teşebûsa Parastina Heskîfê Adnan Bayhan, bi bir xist ku di 7'ê tîrmeha 2009'an de hikûmetên Almanya, Avusturya û Swêdê, projeya Santrala Hidroelektrîk û Bendava Ilisuyê ku beriya niha temînata dayîna krêdiyê dabûn paşde vekîşandibûn. Bayhan, diyar kir ku girêdayî vî biryarê 3 hep banqeyên Ewropayê jî dayîna krêdiyan betal kirine û wiha got: "Lê banqên Akbank û Garantîbanqê beşên xwe yê krêdiyê paşde nekişandibûn. Her wiha konsorsiyuma ji 6 şirketên Ewropayê û 4'ên tirk belav bibû. Ligel hikûmetên ewropî û banqên wan jî projeyê vegetiyên, lê mixabin Hikûmeta AKP'ê, xebatên çêkirina bendavê ku di sala 2009'an de hatibû sekinandin, di demê dawî de dîsa dan destpêkirin." Bayhan, anî ziman ku li gundên Ilisu û Karabayirê, di van demên dawî de makîneyên kar dixebitin. Bayhan, li hev kir ku li gorî geleki raporên zanîyan yê ku hatine amadekirin, geleki modelên hind bi berhemtir ên enerjîyê û pêşketinê hene. ELIH (DÎHA)

Darvekirina Fetahiyan kîna li dijî kurdan e

KNK'ê bi daxuyaniyekê darvekirina ciwanê kurd İhsan Fetahiyan ku ji aliyê rejîma İranê ve hate qetilkirin şermezar kir. Di daxuyaniyê de hate destnîşankirin ku herî dawî rejîma İranê ku bi navê Komara İslamî hareket dike ciwanê kurd İhsan Fetahiyan bi kîna li dijî gelê kurd û biryareke siyasî darve kiriyê.

KNK'ê di daxuyaniyê de bal kişand ser pêkutiyên rejîma İranê û wiha got: "Di sedsaleke ku mirovahî bi navê demokrasî, mafên mirovan, serdestiya hiqûq, peymanên gerdûnî û bi hêviyên jiyaneke bi rûmet tevdiqere, mixabin

gelê kurd hîn bi xewnên kabûsî û kuştinan dest bi jiyana rojane dike. Balkêş e ku, ev xewnên kabûsî bi destê dewletên xwedî rejîmên ku inkarê gelan, siyasatên qirkirinê wek siyasatê qebûl kirine pêk tê. Ev dewlet, dagirkerên xaka Kurdistanê ne û siyasatên red û inkarê, kiryarên derî exlaqî, derî hiqûqî, listikên komplowarî, yê li dijî gelê kurd dikine jiyane."

KNK'ê di berdwamiya daxuyaniyê de wiha got: "Pêwîst e baş were zanîn ku, di dîroka kuştin û siyasatên komkujiyê ji bo dewletan, ji bo desthi-

latdaran nebûne ewlekarî, nebûne xelasî. Temenê dîktatorên herî despot jî, bi qasî zincîrên ji aliyê gelan ve hatine şikandin in. Aqûbeta wan jî, di dîroka de baş tê xuyakirin. Darvekirina ciwanê kurd İhsan Fetahiyan ji aliyê rejîma İranê ve, dide xuyakirin ku hîn dîktator û faşîstên weke Sedam, Hitler û Musolîni jî ser rûyê erdê xelas nebûne. Rejîma İranê, bi awayekî bêşermî, gelek ciwanên kurd wek rehîn û bi tehdîda kuştinê di destên xwe de digire."

KNK'ê raya giştî ya cihanê û hêzên navneteweyî rexne kir û diyar kir ku li hemberî kujerî

û kiryarên faşîzane ya dewleta İranê û darvekirina ciwanê kurd İhsan Fetahiyan bêdeng dimîne. Her wiha KNK'ê da zanîn ku ev jî dide xuyakirin ku, berjewendiyan, nîrxên pîroz yê mirovahiyê têk birine û berdwam kir: "Pêwîst e bê zanîn ku tu berjewendî, ji jiyana mirovan, ji azadî û nîrxên mirovaniyê ne girîngtir û binîrxtir in. Gelê kurd, vî rûmetdariya giranbuha baş dizane û ji bo vî jî tekoşînê dike. KNK, hêzên dagirkerên xaka Kurdistanê jî hişyar dike ku, tekoşîna gelê kurd, bi kuştinan nikarin bitirsînin û paşde gav bidin

avêtin. KNK, bang li hêzên Kurdistanê jî dike ku, darvekirina ciwanê kurd İhsan Fetahiyan, darvekirina xwe, darvekirina rûmeta kurd, hebûna gelê kurd a çar parçeyan bibîne. Pêwîst e hêzên Kurdistanê baş zanibin ku, rejîma İranê, rejîma Tirkîyeyê û rejîma Sûriyê ne dostên gelê kurd in û hebûna xwe di tunebûna gelê kurd de dibînin."

KNK'ê di dawîya daxuyaniya xwe de bang li gelê kurd kir û diyar kir ku bila gelê kurd bê deng nemîne û her wiha got dê gelê kurd rejîma İranê bê bersiv nehêle. BRUKSEL (ANF)

'Dewletê em xapandin'

Di 2'ê tîrmeha 2004'ê de li Wanê bombeyek hate teqandin. Hate gotin ku bombe ji bo suîqasta li hemberî Walî Hikmet Tan hatibû cihkirin. Di vî teqînê ligel welatîyê bi navê Velî Çoşkun 3 kesên jiyana xwe ji dest da. Dewletê sîc avêt ser PKK'ê. Piştî 6 salan Walî Tan got: "Teqîn karê Ergenekonê ye." Hevsera Velî Çoşkun, Habîba Çoşkun anî ziman ku ev 6 sal in dewlet wan dixapîne.

Piştî teqîna bombeya ku wêkî suîqasta li hemberî Walî Hikmet Tan hatibû lêvkirin, Wezîrê Karên Hundirê demê Abdulkadir Aksu û rayedarên din ên dewletê yekser PKK sîcdar kir. Gotin, 'bombe ji aliyê PKK'ê ve ji bo kuştina Walî Hikmet Tan hatine teqandin'.

Têkildarî vî teqînê Faruk Taştan, Mehmet Kırdag, Ahmet

Orek û Erkan İnan hatin girtin. Danişîna biryarê ya dadgehê ya ji bo doza van 4 kesên di girtîgeha Tîpa F a Wanê de tîr hiştin di 25'ê adarê de pêk hat. Dadgehê jî bo Mehmet Kırdag, Faruk Taştan û Ahmet Orek bi tewambarîya li ser navê PKK'ê pêkanîna sîc û endamtiya PKK'ê cezayê mûbetê lê birî. Ji bo Erkan İnan jî bi tewambarîya endamtiya PKK'ê 7 sal û 6 meh ceha hate birîn.

Lê piştî 6 salan Walî Hikmet Tan anî ziman ku hewlîdana suîqastê ya li hemberî wî pêk hati ji aliyê çeteyê dewleta kûr Ergenekonê ve hatiye organîzekirin. Parêzer Dincel Aslan bi mebesta tîkiliya Hizb-ut Tahrîr-Ergenekonê ya bi vî teqînê re serlêdana ji bo jinûve darizandinê pêk anî.

Hevsera Velî Çoşkunê ku di

teqînê de jiyana xwe ji dest dabû de Habîba Çoşkun anî ziman ku bi salan e dewlet her wekî PKK'ê hevserê wê kuştîyê agahîyan dide wan û wiha: 'Madem JITEM û Ergenekonê hevserê min qetilkirîye çima sîcî davêjin ser PKK'ê û me dixapînin.'

Habîba Çoşkun ku ev 6 sal in tevî 8 zarokên xwe serê jiyane dimeşîne, got ku piştî teqînê rayedarên dewletê gelek soz ji wan re dane. Lê tiştek ne kir. Hemû sozên xwe ji birî kirin. Habîba Çoşkunê wiha got: "Huseyin Çelik hat got, 'em ê li ser navê dewletê zarokên te bidin xwendin'. Gotin, em ê mîaşî bidin we. Her kesê soza deralîkirina mexdûriyeta me da. Yê ku ev soz dane û sozên xwe ji birî kirine gelo wijdana wan niha rehet e?" WAN

Ji bo zarokên dewlemend û polîsan cudaparêziya pozîtif

Pirsgirêkên di pergala perwerdehiyê ya Tirkîyeyê de bi dawî nabin. Mînaka dawî ya vî cudakarîya di navbera xwendekaran de li Wanê derket holê. Hate angaştin ku li dibistanên seretayî yê Husref Paşa, Salih Yıldiz, İnonu û Şehit Yarbay xwendekarên malbatên wan dewlemend li 4 polên teknolojiya modern lê hatiye bicihkirin, tîr perwerdekirin.

Hate daxuyandin ku li van polan 2 xwendekar di sirayekê de rûdînen, zangirt (kompîtûr), dataşop û materyalên din ên perwerdehiyê yê moder hene. Weliyan diyar kir ku dê tîkildarî mijarê serî li dogzîriyê bidin û giliyê bikin. Weliyê xwendekarek diçe

Dibistana Seretayî ya İnonu J. Ç. diyar kir ku li heman sinifê 6 polên taybet hene. Di dema qeydê de ev pol hatin avakirin. Weliyê bi navê N. A. jî anî ziman ku du zarokên wî diçin heman dibistanê û zarokên dewlemend û burokratan di nav zarokên din de perwerdehiyê nabînin. Ji dibistana Seretayî ya Husre Paşa jî daxuyand ku ev yek bi taybet tê kirin û ev tişt gotin: "Zarokên polis, leşker û malbatên dewlemend dane heman polan." Mamoste-yek jî heman dibistanê ku nexwest navê xwe bêje jî daxuyand ku 6 polên taybet hatine çêkirin û di van polan de zarokên dewlemend û polisan tîr perwerdekirin. WAN (DÎHA)

Komîsyona Çareseriyê pêşniyar kir

Hevserokê DTP'ê Ahmet Turk di parlamentoya Tirkiyeyê de axivî û ji bo çareseriyê pirsgirêka kurd pêşniyara komîsyonekê ji parlamentoyê kir. Hevserok Turk anî ziman ku gelê kurd hem şahid û hem mexdûrê qirkirin, zext û zordestiya dewletê ye

Hevserokê Partiya Cîvaka Demokratîk (DTP) Ahmet Turk di parlamentoyê de bangewaziyêke dirokî pêk anî: "Îro em hene, sibê em ê nebin. Lê gelên me dê tim hebin, ji bo ku gelên me, me bi rêzdarî bi bir bînin werin da vê pirsgirêkê çareser bikin." Turk ji bo çareseriyê pirsgirêka kurd komîsyonekê ji nûnerên partiyên ku di parlamentoyê de temsiliyeta wê heye pêşniyar kir. Turk ligel ku piştgirî da hewldana çareseriyê, ji ber ku hikûmet gavên şênber naavêje rexne kir. Turk got di derketina hewldana çareseriyê demokratîk û aştîyane israra şer û mirinê ye.

Ji axaftina Turk xalên bingehîn

- ✓ Pirsgirêka kurd ji ber ku aliyên wê yê têkildarî geşedanên navneteweyî hene, bêyî ku ev alî neyên dîtin çareser nabe. Lê divê çareserî bi dînamîkên navxweyî re pêk bê.
- ✓ Ji bo çareseriyê pirsgirêka kurd komîsyonekê ji nûnerên partiyên ku di parlamentoyê de temsiliyeta wan heya pêk tê bila bê sazîrin.
- ✓ Ez di wê baweriyê de me heke em bi awayekî rast hevrû paşeroja xwe nebin, em ê di pêşerojê de baweriyê bi hev neyînin.
- ✓ Hiqûqa OHAL û rêveberiya zordestiyê wekî hincet hate nişandan û qetilkirinên failên wan nediyar, îşkence, înfaz, di bin çavan de windakirin, şewitandina gundan, binçavkirinên neheq û girtin hatin veşartin. Yê li vê herêmê dijîn, hem şahid û hem jî mexdûrên van kiranan in."
- ✓ Baweriyê me bi vê yekê heye: Heke helwesteke cidî ya ji bo çareseriyê bê nişandan, çek dê di nava 3 mehane de ji rojeva Tirkiyeyê derbikevin.

'Gelê me gelek êş û jan jîyan e'
Turk di destpêka axaftina xwe de anî ziman ku ew niqaşkirina pirsgirêka kurd a di bin banê parlamentoyê de bi girîngî dinirxînin û diyar kir ku hê jî navê vê pirsgirêkê lê nehatiye kirin. Turk wiha got: "Guman pê re nîn e ku ev pirsgirêk, pirsgirêka herî giran, girîng, herî zêde jan dayî û bûye sedemê windayîyan a Tirkiyeyê ye. Ji ber hindê em pirsgirêka herî dramatîk û her wiha herî mezin a Tirkiyeyê, pirsgirêka kurd diaxivin."

Turk derbiri ku pirsgirêka kurd ji ber şaşî û polîtîkayên tund-dîparêz ên dewletê hatiye asteke ku çareseriyê dixê zorê û got: "Bêguman aliyên vê pirsgirêkê yê têkildarî pergal û hevsenga hêzên navneteweyî jî hene. Ne mimkûn e ku pirsgirêka kurd ji hevsengên navneteweyî azade bê fikirin. Lê divê Tirkiye vê pirsgirêkê bi dînamîkên xwe yê navxweyî çareser bike." Turk di dewama van gotinên xwe de bal kişand ser polîtîkayên neo-liberal û diyar kir ku polîtîkayên neo-liberal bandoreke neyînî li ser jiyana civakî kiriyê.

Turk di axaftina xwe de bi bir xist ku Tirkiye di bin bandora hêzên navneteweyî de maye û di çarçoveya polîtîkayên kapîtalîzmê de çareseriyê pirsgirêkan têkildarî pirsgirêka ewlehiyê di nirxîne û wiha pê de çû: "Noqteya girîng ew e ku

kijan nêzîkbûn xizmetî pergala navneteweyî dike? Hûnê bi înkâr pirsgirêka kurd û cudahiyan an jî bi pêşxistina demokrasîya li welat, ewlekîrîna mafên demokratîk ên welatîyan xizmetî vê pergalê bikin?"

Hem şahid in hem jî mexdûr
"Rastiya pirsgirêka kurd û şerê ku di encama vê pirsgirêkê de derketiye holê tim şaş hatiye nirxandin. Ev şaşî bi beşeke girîng a civakê jî dane qebûlîkirin. Bi navê 'têkoşîna bi terore' raya giştî hatiye xapandin û bi vê yekê şerê nepehî hatiye meşandin. Hiqûqa OHAL û rêveberiya zordestiyê wekî hincet hate nişandan û qetilkirinên failên wan nediyar, îşkence, înfaz, di bin çavan de windakirin, şewitandina gundan, binçavkirinên neheq û girtin hatin veşartin." Turk piştî kirinên dewletê yê li bakurê Kurdistanê rêzkirin wiha got: "Yên li vê herêmê dijîn, hem şahid û hem jî mexdûrên van kiranan in."

Ji bo CHP'ê çî got?
Hevserokê DTP'ê Turk hevrêbûna gelên tirk û kurd a dirokî rêzkirin û bal kişand ser polîtîkayên înkâr û îmhayê. Turk wiha got: "Serhildana Şêx Seîd, Agirî û Dêrsimê rast ne hatin nirxandin. Ji bo ku pergala têkçûyî jî nû ve bê sazîrin qetîam û zordeyê ku nayê lêvîkirin pêk hat.

Gelo bi vê rêbazê pirsgirêk çareser bû?" Turk bêyî ku nav bide gotinê Cîgirê Serokê Giştî yê CHP'ê Onur Oymen îşaret kirin û wiha dirêjî da gotinên xwe: "Yên ku îro jî vê hişmendiyê diparêzin hene. Divê ev yek bi zelalî bê dîtin. Ev hişmendî dê êdî nikaribe heman êş û janan bi gelê me bide jiyîn. Yê ku polîtîkayên înkâr û îmhayê pêşniyarî hikûmetê dikin dê hesaba vê yekê bidin gel." Turk bi bir xist kanê çemê Minzurê çawa xwîn herikî û tehrîba vê yekê ya di jêrhişta gel de anî ziman.

'PKK sebeb nîn e, encam e'
Turk polîtîkayên hikûmetê yê di çarçoveya tasfiyekirina PKK'ê de hatiye plankirin jî rexnekirin û got ku PKK ne sebeb, encama pirsgirêka kurd e. Turk propagandaya bi şewayê 'biratiyê' têkîrin bi bir xist û gotinê Wezîrê Edaletê yê demê Mahmut Esat Bozkurt ên 'Tirk, tekane efendî û xwediyê vê welatî ne' ku di 21'ê îlona 1930'ê de kiribûn bi bir xistin û got ji biratiya bi kurdan re ev hatiye fêmkirin. Ji Rapora Şerqê ya Îsmet İnonu ya 1935'ê, gotina Cemal Gürsel a 'Kî jî we re bêje hûn kurd in, tîfbikin rûyê wan' û gotina Wezîrê Karên Hundirê demê Coşkun Kırca yê 'Li vî welatê yê ku ne tirk bin bitenê mafê wan ê bédengiyê heye' ku di 1994'ê de kiribûn bi bir xistin.

Turk piştî van gotinan pirseke dirokî kir: "Yek derkeve bêje li ser rûyê dinyayê zimanekî bi navê tirkî nîn e, hûnê çî bikin? Heke hûn li hemberî vê neheqiyê demekê gelo hûnê rûmeta xwe bikaribin biparêzin? Bawerim, ev fikrê jî ji bo hêrbûna hinan jî we têr dike. Belê em vê trajediyê bi salan e dijîn."

Ji polîtîkaya hikûmetê çî got?
Hevserok Turk zext û zordariya li ser gelê kurd tê meşandin bi mînakên rêz kir û gotina xwe bi ser donamdina operasyonê de bir û çî encam hatine girtin, pirsî. Turk xwedilêderketina gelê kurd a li hewldanên çareserî û aştîyê bi bir xist û wiha got: "Ez di wê baweriyê de me heke em bi awayekî rast hevrû paşeroja xwe nebin, em ê di pêşerojê de baweriyê bi hev neyînin." Turk di dewama axaftina xwe de anî ziman ku gelên kurd û tirk pirsgirêkê bi hev re najîn û got ku gelê kurd dizane ku polîtîkayên înkâr û asimilasyonê ji aliyê gelê tirk ve nayê parastin.

Turk derbiri ku bi hinceta 'ewlehi nîn e' razemenî li Kurdistanê pêk nehatiye û got ku di demê pevçûnê neyî de jî dewletê razemenî li Kurdistanê pêk neaniye. Turk anî ziman ku tekane rîya çareseriyê sazîkirina pergaleke demokratîk e û wiha got: "Xwe ifadekirina nasname, ziman welat parçe nake. Bero-

vajî vê yekê dê yekgirtinê xurt bike. Divê tu kes cudahiya nasnameyan wekî bingehê parçebûnê nebîne û wisa nişan nede." Turk di dewama gotinên xwe de gotin anî ser 'hewldana çareseriyê pirsgirêka kurd' û got, 'ji ber ku ji rêbazên paşverû qutbîn çêbûyê pêşketin çênabe.' Turk wiha got: "Hişmendiyê siyasî ya ku mafê perwerdehiya zîkmakî wekî parçebûna welat dinirxîne, mimkûn e ku bêje me dest ji polîtîkayên asimilasyonê berda ye? Hikûmetê divê xwe zelal bike û cidî nêzî vê pirsgirêkê bibe. Em dibêjin êdî bes e. Em êdî helwestên ku vê nakokiyê deralî dikin dixwazin bibînin."

'Pêvajoyê hatiye xitmandin'
Turk got ku pirsgirêka kurd bi zimanê tirkî re nîn e û bûna zimanê yê fermî yê dewletê ne pirsgirêk e û wiha dirêjî da axaftina xwe: "Em wekî Partiya Cîvaka Demokratîk ji destpêkê heta niha piştgiriyê didin vê pêvejojê. Ligel ku tu projeyên şênber ên hikûmetê nîn in jî me hêviya xwe wînda nekiriye. Hevserokê DTP'ê Turk derbiri ku israra Hikûmetê ya ji bo operasyonan pêvajoyê aniyê asta xitimîna û wiha pê de çû: "Baweriyê me bi vê yekê heye: Heke helwesteke cidî ya ji bo çareseriyê bê nişandan, çek dê di nava 3 mehane de ji rojeva Tirkiyeyê derbikevin. Di vê pirsgirêkê de dibe ku yê nezebê wan neşewitî, tiştê lî wan nebûyî rehet tevbigerin! Lê mafê tu kesî nîn e ku pirtirêş û janan bi me bidin jiyîn. Ji niha şûnde ev mafê tu kesî nabe."

Tirk bang kir ku siyaseta pirtirvî barî bigire ser xwe û pêşniyarên ji bo çareseriyê rêzkirin: "Ji bo çareseriyê demokratîk pêk bê, pêşniyara me ew e ku ji nûnerên partiyên di parlamentoyê de temsiliyeta wan heye komîsyonekê bê avakirin... Komîsyona ku dê bê avakirin bila diroka hatiye berovajîkirin sererast bike û rastiyan derbixe holê. Heqîqetan vekoletî li kû çî xelî hatiye kirin derbixe holê. Komîsyona ku dê bê avakirin bila danûstandina wan a bi rewşên bîran û re jî hebe."

Banga dirokî
Turk di dawîya axaftina xwe de got ku Tirkiye heke pirsgirêka kurd bi rêbazên demokratîk û aştîyane çareser bike dê bilewelatê serkêşê ê Rojhilata Navîn. Divê baş bê zanîn ku yê dibêjin em ê pirsgirêka kurd bi rêbazên leşkerî çareser bikim xizmetî neçareseriyê dike. Baweriyê me ya ji bo aştîyê heye. Bi saya mafdarî û meşrûbûna xwe em ê serkeftî bin. Banga me ji bo muxalefetê û iktidarê ew e ku bi cisaret nêzî vê pirsgirêkê bibin û dest ji polîtîkayên xapandinê berdin. Li hemberî dirokê cihgirtineke bi rûmet ji bo her siyaseta medarî nabe qismet. Werin em tev vê rûmetê parve bikin û ji bo zarokên xwe pêşerojêke aram û aştîyane diyarî bikin. Îro em hene, sibê em ê nebin. Lê gelên me dê tim hebin. Em ê yan bi minet yan jî bi lanetê bêne bibîranîn. Werin em tev berpîrsiyariyê bigirin ser xwe. Wan pirsgirêkan çareser bikin ku nişên pêş me bi rêzdarî bi bir bînin." ENQERE

Ji pakêta hikûmetê tasfiye û xapandin derket

Wezîrê Karên Hundir Beşîr Atalay di axaftina têkildarî hewldana çareseriyê pirsgirêka kurd kirî de, gavên avêtine ji parlamentaran re vegotin. Atalay diyar kir ku Makeqanûn bersivê nade daxwazên civakê û hewceyî bi makezgonê azadîxwaz, pir rengî û demokratîk heye. Atalay diyar kir ku du hede-fên hewldanê hene û wiha axivî: "Yek dawîkirina terore û ya din jî demokratîk bûne. Wekî heta niha têkoşîna bi terore hatiye dayîn, ji niha pêve jî dê bê dayîn. Di bin gelek nexweşiyên siyasî û sosyo-ekono-

mîk de bêdadî heye. Tirkiye di encama kuştinên kiriyar nediyar û îşkenceyên pêk hatin de bû wekî welatek bi kuştinan tê bîranîn. Di dema me de gavên demokratîkbûnê hatin avêtin." Atalay diyar kir ku van gavan têrê nabînin û ev tişt gîtin. "Ji bo standarda demokrasî û mafên mirovan a gardûnî bê girtin, di dema kin, navîn û dirêj de tedbîrê dê bîn girtin. Ev jî bo tevahiya welat e. Wiha bibe dê serbikeve. Slogana hewldanê 'Ji bo herkesê zêdetir azadî' ye. Ji bo herkesê zêdetir mafên bingehîn, azadî û demokrasî wezîfeya Tirkiyeyê ye.

Di dema kin de tiştên em bikin zêdetir bi guherandina qanûna ye. Li ser vê mijarê hevgeriya sazîyê dewletê ya hevpar berdewam dike. Me mijara darîzandina zarokên li dadgehên mezînan tîn darîzandin anî Meclîsê. Ev li pêşîya tedbirên me ye. Rêzîknameya girtiyar a bi zimanê zîkmakî bi malbatên xwe re bi axivînê ketî me eriyetê. Dersên hilbijartî yê kurdî yê li zanîngehan û vekirina enstîtuyan dê bibe gawe girîng a vê pêvajoyê. Televîzyonê taybet dê bikaribin 24 seatan bi zimanê din weşanê bikin. Di qadên cemawerî û olî de ji bo welatî-

yê me zimanê xwe bikaribin bi axivînê tedbîrê dê bîn girtin." Atalay daxuyand ku ji bo hemwelatî bikaribin wekî kesên wekhev li mafên xwe bigerin divê mekanîzma bîn avakirin û yê heyîn bîn bi hêz kirin. Atalay wiha pêde çû: "Komîsyonekê bi cudakariyê re têbikoşe ya serbixê dê bê avakirin." Atalay wiha got: "Em ê çarçoveya qanûna partiyên siyasî berfîreh bikin û astengiyên li pêşîya propagandaya siyasî bîn rakirin. Propagandaya bi welatîyan re a bi zimanê din dê bi rihetî bê kirin. Ev guherandin

dê li gorî PMME'yê bîn kirin. Ev ne paketekê bi dawî bûye. Di nav pêvajoyê de li gorî hewceyîyan dê gavên nû bîn avêtin. Standarda demokrasîyê dê bê bilind kirin. Gelê me vê Makezgonê heq nake. Lazim e makeqanûnek beşdarkar, pir rengî, azadîxwaz û demokratîk bê amade kirin. Me gelek caran got ku 3 xalên pêşîyê bi tu awayî nayên guherandin. Yek dewlet, zimanê fermî, al û sîrûda neteweyî derveyî wan guherandinan e." Atalay diyar kir ku çî piştgiriyê bê kirin ji bo wan girîng e û bendewariya wan jî ev e. ENQERE (DİHA)

The Economist: Polîtîka Tirkiyeyê ya kurd bi rîsk e

Kovara navdar a The Economist polîtîka hikûmetê ya li ser qaşo 'çareseriya pirsgirêka kurd' analîz dike û dibêje heke çareserî ji esas ve pêk neyê rîskên mezin li pêşiya Tirkiyeyê ne

Komavara The Economist li ser polîtîka hikûmeta AKP'ê ya ji bo 'çareseriya pirsgirêka kurd' nixandineke berfireh kir. Gelek cihan pesnê hewldanê da û gelek cihan jî bal kişand ser xetereyên polîtîkayê. Bi taybetî jî ber helwesta AKP'ê ya li hemberî partiyên muxalefê derdixê pêş. Kovara The Economist a Îngilistanê îdia dike ku ji ber vê helwesta heyî ya AKP'ê hikûmet û PKK jî bo lihevkerinê hê pir nêzî hev in.

Di analîza hejmarê dawî ya kovara The Economist de tê îdiakirin ku ku hikûmeta AKP'ê ligel hemû dijîti û êrîşên partiyên muxalefê ên Tirkiyeyê paşve gav neavêt û ji bo 'çareseriya pirsgirêka kurd' bi îsrar e. Li gor îdiayê hikûmeta tirk guhê xwe li rexneyên 'AKP' îxanetê dike' re xitîmand û bi wêrek amadekariyên gavavêtina hewldanên derbarê mijarê de dike. Tê gotin ku ji ber vê jî her demê pirtir Tirkiye û serhildêrên kurd ji bo aştîyê nêzî hev in. Kovar xalên ku qaşo ji bo çareseriyê tîn derxistin jî wiha aşkera dike: Qanûnên ku hikûmet dixwaze derxe armanca wan ev e pêşî li betalîyê bigire û nehêle ciwanên kurd radikal bifikirin û neçin beşdarî PKK'ê nebin.

Vegereke dramatik

Kovara The Economist guhertina hikûmeta AKP'ê û serdana Wezîrê Karên Derve yê Tirkiyeyê Ahmet Davutoglu ya Hewlêrê wek vegereke dramatik destnîşan dike û wiha pê de diçe: 'Davutoglu di serdana başûrê Kurdistanê de diyar kir ku ew dê balyozxaneyekê li Hewlêrê vekin. Ev jî polîtîkayên dijberiya kurdan vegereke dramatik e.' The Economist balê dikişîne ser helwesta generalên tirk ên demê berê jî. Dide zanî ku generalên tirk jî vir demê berê jî ji bo başûrê Kurdistanê dagir bikin gef li kurdan dixwar. Kovar vedibêje ku daketina gerilayên PKK'ê ya ji Qendîlê jî bo Tirkiyeyê mijareke girîng e û cih dide bertekên ku di vê derbarê de derketine holê jî.

Rîska veqetandinê heye

Ji bo xetere û rîskên ku pêşerojê derkevin holê jî ve nixandina Parêzer Sezgîn Tanrikulu dike: "Mezinbûna veqetandinê hestiyar a nav kurdan û tirkên de bi xwe re veqetandina cografîk jî bîne". Kovar di berdevwama ve nixandîna de wiha pê de diçe: "Bi rastî jî polîtîka hikûmetê gelek rîsk di nav xwe de dihevine. Heke çareserî di demeke

kin de wek ku tê xwestin nebe û PKK li bajarên dest bi şerê çekdarî bike dê pêvajoyeke nû derkeve holê. Generalên tirk jî dê vê jî bo xwe wek hincetekê nîşan bidin û hewl bidin ku careke din desthilatiya xwe ya li ser polîtîkayê hakim bikin.

Lê kovar ligel ve nixandîna de nav generalên tirk de helwesta Fermandarê Giştî yê Tirkiyeyê Orgeneral İlker Başbuğ wek helwesteke nerm û nêzî AKP'ê destnîşan dike. Vê jî ji bo AKP'ê wek şansêkê derdixê pêş û dibêje pozîsyona artêşê bo derbeyê musatî nîn e.

Polîtîka tasfiyeyê

The Economist di hewldanên çareseriya pirsgirêka kurd de cih dide pozîsyona Serokê Gelê Kurd Abdullah Ocalan jî. Tê diyarkirin ku Ocalan piştigirî dide çareseriyê. Heke Ocalan bixwaze fermandarên gerilayê gotina wî dikin û di çarçoveya xwesteka wî de çareseriyê de qebûl bikin. Ev jî derfetek e. Balkêş e ku kovar di hemberî ve de jî hewldanên AKP'ê yê plana tasfiyeyê yê AKP'ê li dû hev rêz dike. Ji bo ve balê dikişîne ser xebatên 'efûyê', daxuyaniya Serokdewletê Sûriyeyê

Beşar Esad a li ser gerilayên kurd yê başûrojawayê Kurdistanê û 'sandina pêşengên gerilayê yê Norveç û Awusturyayê.'

Çareserî û şer

Di dawiyê de jî The Economist aşkera dike ku heke pirsgirêka kurd neyê çareser kirin û PKK bê tasfiyekirin jî pirsgirêka kurd çareser nabe. Heta di demeke kin de şer dest pê bike û de Tirkiye ber bi xetereyên nû ve biçe. Di

rewşeke wisan de baweriya nav kurdan û tirkên jî binî ve ji holê de rabe. Ev jî wek neçareseriya herî mezin tê nîşandan û dixwaze ji niha ve hesabên ve bînin kirin.

LONDON

Rêxistineke nû ya Îranê

Rêxistina muxalefê ya Îranê ragihand ku wan ji bo heza Muhafîzên Şoreşê xurtir bikin rêxistineke îstixbaratê ya nû hatiye damerandin.

Serokê Konseya Berxwedana Neteweyî ya Îranê ku navenda wî li Parisê Rajavî, destnîşan kir ku de rêxistina nû ji baskekê Muxafîzên Şoreşê be û de tenê hesab bidin Serokê Oliyê Ayetullah Alî Xamaneyî.

Rajavî di daxuyaniya xwe ya li Brukselê de derbirî ku de rêxistina nû 7 daîre û hên hêzên ewlehiyê bigihîne hev û de Wezaretê Îstixbaratê jî vala derbixe. Serkonsolosê Îranê yê Brukselê îdia red kirin. TEHRAN

Amerîka mizgeftên Îranê digire

Hikûmeta Amerîkayê, 4 mizgeft û balxaniyek ku girêdayî Weqfa Musلمانan e desteser dike.

Dozgeran ji bo ku avahiya û mal û milken Weqfa Alavî jî aliyê hikûmetê ve bînin desteser kirin, serî li dadgehê da. Tê îdiakirin ku weqf, bi riya şirketekê parawan bi milyonan pere jî bankaya dewletê ya Îranê ya bi navê Melî re şandiye.

Dozger dixwazin ku mizgeftên weqfê yê li New York, Maryland, Teksas û Californiyê, erdên li Virginayê û balxaniya li New Yorkê jî di nav de hemû mal û milken weqfê bînin desteser kirin.

Li Amerîkayê rewşeke nader e ku hikûmet, îbadetxaneyan desteser dike. WASHINGTON

Rûsyayê çekfiroş hişyar kirin

Fermandariya Giştî ya Rûsyayê diyar kir ku ew zanî ku çek didin Gurcistanê û Tirkiyeyê jî di nav de ew hişyar kirin.

Li ser mijarê Fermandarê Giştî yê Rûsyayê Nikolay Makarov got ku wan bi xebatên vehûr diyar kirine ku kîjan welat çekan didin Gurcistanê.

Makarov da zanî ku Gurcistanê lez daye çekdariyê. Li gor Makarov welatên ku listeya wan di destê Rûsyayê de ne di bin destan de çekên cihê-reng şandine Gurcistanê. Fermandarê Giştî yê Rûsyayê aşkera kir ku çekên Amerîkayê bi destê sêyemîn sewqê

Gurcistanê dikin. Di demên dawî de çapemeniya rûs aşkera dike ku zêdetir Ukrayna û Israîl çekan didin Gurcistanê.

Di demên borî de di çapemeniya Rûsyayê de hatibû diyarkirin ku Tirkiyeyê di nav 5 salên dawî de bi kêmanî di buhayê 45 milyon dolarî de çek û muhimat daye Gurcistanê. Her wiha leşkerên Gurcistanê perwerde kiriye. Di nav angaştan de angaşta herî balkêş a li ser Tirkiyeyê ye. Tê gotin ku Tirkiyeyê mayinên ku bi xwe çêdike 70 wesayîten zirxî yê bi navê 'Ejder' daye Gurcistanê. MOSKOW (ANF)

Faşîzaniya Sûriyeyê kûr dibe

KCK-Rojava diyar kir ku li girtîgehên Sûriyeyê her diçe zext û zorên faşîzane yê li henber girtiyên kurd û malbatên wan zêde dike û nahêle malbatên girtiyên bi zarokên xwe re hevdîtinan bikin.

Malbatên girtiyên girtîgeha Edra yê kurd jî bo serdana gir-

tiyan bikin li ber dergehê girtîgehê kom bûn. Lê rêveberiya girtîgehê nehişt malbat girtiyên bibînin. Ji ber ku girtî ji roja 30'ê meha cotmeha 2009'an ve ketine greveke birçîbûnê û îro derbasî roja 15'an dibin.

Malbatan dan xuyakirin ku ew ditirsin gelek îşkence li ser gir-

tiyan pêk bînin û ji ber vê jî nahêlin hevdîtin bi wan re bikin.

Hat gotin ku girtiyên (PYD) derbasî greva birçîbûnê ya vekirî bûn û heke ew birçîbûnê bîdomîn pêkan e ku rêveberiya girtîgehê daxwaziyan wan bi cih bîne. Wek serdana malbatan, têkilî danîna bi derve re, ji bo têki-

liyên nav girtiyên hevalên xwe ya bêhnvedanên li hewşê, dayîna radio û TV'ê, dadgehkirîneka adîl..hwd.

Hemû girtiyên fikr û ramanê li girtîgeha Edra di rewşeke nebaş de dijîn. Dora 300 kurd li vê girtîgehê hene. Hinek ji wan hatine dadgehkirin û hinek din hîn li benda dadgehkirinê ne.

Tê zanî, ku girtiyên kurd ên (PYD û PKK) li girtîgeha Seydnaya sala borî di meha cotmehê de ketin greveke birçîbûnê de ku 17 rojan dom kiribû. Bi vê greva birçîbûnê ya li Edra dibe cara 2'yemîn ku endamên PYD li Sûriyeyê bi giştî derbasî greveke birçîbûnê dibin. Rêxistina Civaka Rojavayê Kurdistanê bang li hikûmeta Sûriyeyê kir û berpisyariya her ziyaneke li ser girtiyên dixê histên hêzên ewlekariya Sûriyeyê û jî wan daxwaziya azadkirina hemî girtiyên nêrînê, rêvekirina li ber nivîsandina 'Destûrek' nû, ku rêzê jî azadiyê û mafên hemî gelên Sûriyê re digire bê amadekirin û qebûlkirin. ŞAM

Li dijî ISI' yê êrîşa întiharî

Hat aşkerakirin ku di êrîşa ku saziya îstixbarata artêşa Pakistanê ya li balarê Peşaverê de saziya îstixbarata artêşa Pakistanê hedef hat girtin.

Polîsan ragihand ku di êrîşê de herî kêm 8 kesan jiyana xwe ji dest

dane. Şahidên bûyerê dibêjin ku di encama êrîşê de avahiya îstixbarata artêşê ISI' yê tevahî hilweşiya.

Êrîşe duyemîn jî, li bajarokê Bannuyê li bakurojawayê Pakistanê qewimî. Di vê êrîşê de 8 peywîrdarên

ewlehiyê hatin girtin. Piştî ku artêşê li dijî herêma Vezîrîstan a Başûr a ku di bin kontrola Talîbanê de ye, operasyonêk li dar xist, li hin herêmên Pakistanê teqîn qewimîn û bi sedan kesî jiyana xwe ji dest dan. İSLAMABAD

Cemal Yıldız 1967 Melazgîr 1992 Erzurum

Bîranîn

Li çiyayê Bagokê şêrê bi deng î tu li çiyayê Zagros bi ceng î tu li çiyayê Botan pilingê bi şeng î tu li çiyayê Agirî wolqana beng î tu

Li ser navê malbata wî xwişka wî Perizade Karaca

Şewbên dertên ceribandin û planên sermayedariyê ne. Li hemberî xerabkirina sermayedariyê divê bîrdoziya KCK'ê ya ku sazûmaneke demokratîk, azad û ekolojîk ji bo mirovahiyê pêşî dibîne pêwîstbûna xwe derdixe ber çav

HESEN HUSEYİN DENİZ*

Di hundirê salekê de şewbek li parzemînekê peyde bû û roj bi roj û bi lezgîni li cihanê belav bû. Derketina cihê şewbê cihêkî gelekî balkêş e. Meksîka û Amerîka. Tê zanîn ku Meksîka ji gelek aliyên ve wekî sergoyê Dewletên Yekbûyî yê Amerîkayê ye. Amerîkayê li ser vê xakê gelek ceribandînan nukleerî pêk aniye. Çi di bin xaka vê derê de, çi li ser xaka vê derê nayê zanîn bê çiqas tehrîbata nukleerî heye û dikare çibandoran li ser xweza, mirov û ajalên li vî welaî bike. Her çiqas ceribandînan nukleerî di bin erdê de çêbikin jî, kesek nikare garantiya vê bide ku ji van ceribandînan tiştek derketiye ser rûyê erdê, yan tev li hewa û ava wê derê ne-bûye. Bi vê sedemê dema dibêjin ku şewba berazan ango şewba xenzîr destpêkê li Amerîka û Meksîka peyde bûye, yekser ev tê bîra mirov. Gelo ev şewb encama kîjan ceribandîna nukleerî ye?

Şewbek bê sedem ji ber xwe ve dermave. Ger ji feqîrî, qirêjî û bêdermaniyê derdikeve, divê di dema çermesoran de û piştê di dema qirkîrîna çermesoran de şewb derketî-baya. Çima li hêviyê ma ku di qirnê bîstûyekê de derkeve. Di dema ku wiha de ku her kes xwedî av, sabûn, destav û têgiha paqijiyê ye, mirov dikeve nava şik û gumanan ku şewbek ji qirêjbûnê rû bide.

Ev pêla şewba sêyemîn e

Dibêjin ji ber ku nişaneyên şewbê dişibin şewba li berazan peyde dibe, ev nav lê kirine. Yanî çî gunchê berazan tê

Şewba berazan an fermana amerîkiyan

de nîn e. Demekê li Brîtanîya û wan derdoran jî gotin nesaxiya 'golikên har' derketiye. Rabûn bi sedan, bi hezaran golik qir kirin. Dîsa di heman demê de gotin 'şewba çûkan' hatiye. Bi milyonan mirîşk qir kirin. Dilê min herî zêde jî bi mirîşken me yê li gundên Kurdistanê ma. Dayikên debara mala xwe li ser du sê mirîşk û çend lib hêkên ji wana werin dikirin, dema mirîşka wan ji wan dihat tendin wekî serê zaroka

wan were jêkirin wiha bi wana zor dihat û rondik tije navbera mijankên wan dibûn. Dizanîbûn ku bi çûna wan mirîşkan, êdî wê hêk neketina selikê û nebiribana dikanê, bi kiloyek şekir an bi qalibek sabûn nikarîbana biguher-tana. Êdî debara mala xwe dê bi çî bik-rana? Yan ku zarok dema sibehê berê xwe bidana dibistanê, dê çawa li ser zîkê birçî çûbana? Çi sedem e nayê zanîn, şewba mirîşkan jî û nesaxiya go-

likên har jî çawa hatin wiha çûn û niha li şûna wana şewba berazan rû da der. Heta salekê de ev jî biçû. Yê bimrin wê bimrin û yê bifilitinê de li bendeyî agahiya nûçeyêke din a şewbeke din bin. Ka bê vê carê ji ser kîjan xaka Amerîka nizamim di kîjan dîrokê de ce-ribandînek nukleerî lê kiriyê de, wê nexweşiyek çawa derkeve pêşberî mi-rov. Dibe ku derketina van nexweşî û şewban jî encameke planên sermayeda-riyê ye danûstendîne be. Çawa ku ser-mayedarî dema mal di dest de kom dibe û kesên vî malî bikirin hindik dimînin û di wê demê de ji bo daxwaz zêde bibe bi tonan jî vî malî dirijînin behrê yan jî dişewitînin û bi vî awayî careke din bu-hayê wê bilind dikin, xwedêgravî gelo ev jî ne encama planeke wiha be? Bi derketina nexweşiyêke wiha dermanfî-roş, nexweşxane, bijîşk, çapemenî û gelek sektorên li derdora van dizivirin çiqase kar dikin gelo?

Gotîneke kurdî heye; ji bo kesên mafnasan û rêzê ji tu pîvanê re nagirin, dibêje; 'Ew derpiyê diya xwe jî na-bore!' Ev peyv ji bo sermayedarî û ser-kêşê sermayedariyê sazûmana Amerîkayê pir di cih de ye ku mirov bi kar bîne. Ji bo berjewendîya xwe û zê-detir kar bike, sermayedarî bi rastî jî derpiyê diya xwe jî nabore. Wê jê da-xîne û karê xwe bike. Ew qasî bêxîub di warê bêexlaqiyê de rizandînekê dijî.

Gelo şewb karê sermayedariyê ye

Ji bo wê guman heye ku van nexweşî û şewbên her salê bi awayekî rû didin encama kar, xebat, ceribandin û planên sermayedariyê bin. Sermayedarî bi derxistina van vîrusan him mirova-hiyê dixwe nava tirs û xovê, him bala mi-rovahiyê jî ser pirsgrêkên jiyânî dizivîrinê ser aliyên din û him jî wana hewceyê xwe dike.

Bi kevîrekî gelek çûkan dikeve û gu-nêhê wê jî carekê dixwe stûyê golikan, carekê mirîşkan û niha jî yê berazan. Feqîrên berazan nikarin xwe li ser vê bêbextiyê biparêzin jî. Lê ew jî diza-nin ku sermayedariyê, ne tenê jiyana me, tevahiya xwezaya me tije vîrus ki-riye û jiyana li şînatî, ajal û mirovan he-rihandiye. Ji bo vê divê mirovahî li jiyana ekolojîk xwedî derkeve û li hemberî xerabkirina sermayedariyê, xwezayekê şîn, pak û bê vîrus biafirîne. Di vî bingehe de bîrdoziya Komelên Civaka Kurdistanê ya ku sazûmaneke demokratîk, azad û ekolojîk ji bo mi-rovahiyê pêşî dibîne jiyandînan û pêwîst-bûna xwe zêdetir derdixe ber çav.

*Navenda Lêkolînê Stratejîk a Kurdistanê

AKP'ye û Omer El Beşîr

LERZAN JANDIL

Her çiqas ke mesela hal biye, yanê Omer El Beşîr nêşî Tirkîye kî, ez na derheq de nivîsnayene wuncîya kî muhîm vîna. Zanîno, binê iqtîdarê Omer El Beşîrî de Darfur de 200 hezarî ra zêderî insanî amê kîştene. 2,5 mîlyonî insanan welatê xo terk kerd. Çar mîlyonan ra zêderî insanî bê hetkariye nêşîkinê cuyena xo dewam bikerê. Darfur de dewî amê rijnayene, vêsnayene. Teror, îşkence û tecavuz bî karê cana-vîdan. Coka kî Omer El Beşîr bi hukumê mahkemeyî seba qet-lîamê Darfurî suçdar amê dîyene. Serekwezîrê Tirkîye Erdogan derheqê qetlîamê Darfurî de û seba ke Omer El Beşîrî bipa-rezno, kaleka tayê çîyan de bi kil-mîye vano: "Muslumanî qetlîam nêkenê."

Gelo na alince çiqas rast a, mantiqîki ya? Eke na alince rast mebo, ahlaq yan kî wîdan kotiyê na alince de-ro? Gelo eke merdim bivajo: "Cuhudî spekulator ê!"

Yan kî bivajo: "Mesîhî dizd ê!" Yan kî bivajo: "Budîstî zurê-ker ê!" nê alincî çiqas rast ê? Ahlaq û wîdan kotiyê nê alincan û vatîşan de ro?

Lê seba Serekwezîrê Tirkîye Erdoganî her hal de nê çî muhîmî niyê. Seba Erdoganî muhîm o wo, ke ganî Erdogan o kes o ke bi hukumê yew mahkemeyî amo suçdar kerdene, biparezno. Çike o kes musluman o, çike o kes Omer El Beşîr o. Na mesela de Erdogan tenya niyo. Serekkomar Abdulah Gul kî qerarê mahke-meyî re rest anceno û vano: "Şîma karê xo de niya bidêrê!"

Merdîm na mesela de kamcî het ra niya dano, wa bidêro, çiyê zelal vîna:

Hem Serekwezîr Erdoganî, hem kî Serekkomar Gulî demok-rasî nêhemelno, wayîrê Prînsî-panê taybetîyan niyê. Seba înan demokrasî hêya, lê tenya seba înan.

Prînsîpî hêya, la belê tenya seba înan.

Seba nê herdimîn serekan eke domanê Filîstînî bêrê kîştene, ganî merdim duşt de bivêjîyo, re înan mayîr bivêjîyo. Çira? Çike ey Musluman ê û hetê dewleta Cuhudan ra ênê kîştene.

Lê eke domanê şarêde bîni bêrê kîştene, sey domanê Dar-furî, nê herdimîn serekî duştê naye de nêvêjîne. Çike kes o ke dewleta ke ênê suçdarkerdene Musluman ê. Eke domanê Filîs-tînî ênê kîştene prînsîpê nê herdi-mîn serekan est ê. Lê eke domanê Kurdan ênê kîştene, prînsîpê nê herdimîn serekan çîn ê.

Eke duştê Mîloşevîç de qerar êno girewtene, nê herdimîn serekî çepîlan danê piro. Lê eke duştê Beşîrî de qerar êno girewtene, nê herdimîn serekî nê qerarî nêşînas-nenê. Lê zanîno, ters piyê vergî yo. Eke Ewropa, yan kî Amerîka vat "vînde!" o taw Şêrê ma beno pising.

Seba roşnavîranê ke derheqê demokrasî û AKP de, derheqê de-mokratîbiyena Erdoganî de huna sereyê xo zelal niyo, meselaya Omer El Beşîrî, sewdaya AKP'ye û El Beşîrî ganî dersêde girse bo. Nê roşnavîrî rêyê Îran û Tirkîye, Ahmedînejad û serekanê Tirkîye bişanê têver, rind kenê!

Girîb, kîştîşa meyîsan ra vejya!

EHMEDÊ BIRA

Heme raşteyî, gumanî-supeyî ra vej-yayê û dê bivêjyê. Çiyê ke ez vanî zî, sav a mi ya. Ma weş bizanê ke, mer-dimî qetîyen bi xozayî nêşenê. Her waxtî de xoz xo newe kerd û keno. Newekerdîş, semedê xirabekerdîşê merdiman ra yeno. Xoz zî qabê ke denga dinyayî bîyaro ca, xover dano. Çimkî merdimî qabê çixara xo nê-vîndenê, heme çîyan xirabe kenê. No zî, beno semedê xirabebîyîşê xozayî. Meseleyî ez bi ney nûmûneyan tikey bo zî zelal bikî. Citkarî qabê ke me-reyî toxim nêwê, dermanê jahrinî vera qula merreyan danê û zaf merreyî mirenenê. Citkarî nêzanê ke, ê me-rêyî kerman an zî çîyanê ke zirar danê erdî wenê. Nêzanê ke, eg cit-karî maran nêkişê se, marî merreyan weno. Kîştî bîni ra, nêzanê ke ê me-rêyî qabê ke ax va bigo û vitamîne ci zengîn bibo, zaf feyde dano.

Nimûneyêna. Ney vîra mekê. Cayê ke mere zaf o, mar çîno. Yanê, ez ney vajî, cayê ke marî zaf amayê kîştîş de merreyî zaf ê. Çimkî mar dij-

minê merreyan o û înan çî ca de vînen o wenê. No zî ekolojîya dinyayî, ano ca.

Bi kilmeya ney nimûneyan; qertel, baz û ze înan; tewranê maran, ewrişan, tewranê merreyan û zbn. wenê. Leylek; maran, merreyan, kermanê awî û zbn. wenê. Mirîçikî; kermanê daran, ê hey-wanan û meyîsanê ke, zirar danê mer-diman wenê. Kergî paqijeya çopa hewşa xo û kuçeyanê dewanê de, kîj-nîk, kekan, moncileyan, eşkîjan-spiyan û kerm û kermanê ke, ma bi çîmanê xo zor vînenê, wenê. Ma şikyenê, ney nû-mûneyan zaf hira bikê.

Ma ney bizanê ke, vînişîyayîşê yew heywanî, zêdbîyîşê yew heywanê yo. Ney ra, ez bi rehetey şikyenî vajî ke, dermankerdişanê şehran, girîba xenzîran û yê bînan vet. Eg dermankerdişê şehran nêbo se, nêweşîyanê ze girîbî nêvejiyenê.

Gora mi, meyîsanê siya, vayî de çî mikrob esto weno. Çimkî, cayê ke meyîsî eysenê heme cayê qîlêrinî de yê. Yanê meyîsî bi kilomîtroyan boya ey pişeyî oncenê û şîne ey mi-krobanê ey wenê, û veranêdanê ke mikrob vila bibo. Çira wenê? Wenê ke, wa xoz qîlêrin nêbo. Wenê ke, xo mird bikê. Wenê ke ekolojî cade bivîndero. Yanê meyîsanê siya çop-werd ê vayî yê. No zî zaf muhîm o. Eg meyîsî, ê miqroban mewê se, mikrobî vayîra reseno merdiman û merdiman nêweş kenê û kişenê.

Ez bêrî esasê mesele sero. Bi des serano ke, heme cayanê dinyayî de, bi dermanê meyîsî û ajalanan ke zirar danê ma, ma kişenê. Ma bi ney, nê-zanê ke, ma xo bi xo kişenê.

Ez vanî ke, qabê nêweşeya girîba xenzîrî û yê bînan, kokîra hal bibo, gere heme dinya fek dermankerdişê meyîsan ra verado.

Kîştî bîni ra zî, ez bala şîma boncî kîştîna. Dermananê kîm-iyasalî, tabaxa Ozonî qul keno. Hela balafîrî-teyareyî dijîminê Ozonî yê. Çimkî roj, gaza ke ê vejenê nêşeno bimîjo, yanê par-zûnî ra bido ravêrayîş. Kîştî bîni ra zî, dewletî sîlehanê kîmyasalan erzenê merdiman û cayanê xalî yo. No zî, dano eysayîş ke, dewletî merdi-manê xo kişeno.

Qabê ke nêweşîyanê wîna koki ra bêro wedarnayîşî ra, dinya mecbû-ro ke meyîsan nekîşo. Eg bala şîma onto se, meyîsê verî çînê. Meyîsê newe ê reng o reng ê vejyayê. Nê meyîsê newe nêşenê hintayê meyîsanê verî, vayî paqij bikerê.

Qabê dinyaya weş û otantik, heme kes mecbûrê ke xozayî bi-pawê û weş biewnê ey ke, wa merdî nêweş nêbê û nêmrê.

Ez vanî ke, qabê nêweşeya girîba xenzîrî û yê bînan, kokîra hal bibo, gere heme dinya fek dermankerdişê meyîsan ra verado

'Reşê Şevê' di mîhrîcana navneteweyî de ye

Listika "Reşê Şevê" ku ji hêla Destar Theatre ve tê ser dikê, di Mîhrîcana Şanoya Enqereyê ya Navneteweyî de derdikeve pêşberî temaşevanan.

Mîhrîcana Şanoya Enqereyê ya Navneteweyî bo listikên kurd ji cih da bernamaya xwe û di mîhrîcanê de listika şanoyê ya bi navê "Reşê Şevê" derdixe ser dikê. Listik di 15'ê mijdarê roja yekşemê Salona Şanoya Çar Demsal a Şaredariya Yenimahalleyê tê ber temaşevanan. Di listika "Reşê Şevê" de ji hêla sistemê ve dorpeçkirina jinê, bûyerên ku di cihana serdestiya zilam de dijî, nakokiya jinê ya bi xwe re û bi sistemê re tê nîşandayîn. Lehenga listikê ji hêla şanoger Berfîn Zenderlioglu ve tê berceste kirin.

Destar Theatre yekem car di şanoyeke kurdî de semivîsa tirkî bi kar anî û dê li pêşandeya Enqereyê ji ev pêkanî bidome. Derhênerê listikê Mîrza Metîn daxuyaniyek da û got, ew di pêşandeyên bajarên mezin de plan dikin ku semivîsê bidomînin û armanca wan e ku şanoya kurdî bigihînin girseyên fireh.

Destar Theater wek şanoya kurdî yekem car e ku ji Wezareta Çandê ya Tirkiyeyê peredani digire û xebatên xwe yên şanoya "Cerb" didomîne. STENBOL

Li gorî salnameya Maya, dawiya sala 2012'an dawiya salnameyan e û destpêka qonaxê nû ye û li gorî hinekan jî, nîrxandina Maya weke roja qiyametê tê dîtin

Spekulasyonên li ser 2012'an her ku diçe zêdetir dibin û bêhtir piştî xwe didin salnameya çanda Maya. Salnameya Gelê Maya, ji aliyê gelek dezgehên zanistî ve, ji ber rastiya xwe ya li ser pîvan û encamên demsalan û atronomiyê, cidî tê dîtin. Li gorî salnameya Çanda Maya, di 21'ê çileyê 2012'ê de dawiya salnameyan e. Ev dîtin ji du aliyên ve tê şirovekirin:

Dawiya cihanê ye, an jî destpêka demê nû ye.

Kovara Vetenskap (ilm, zanîyê) li Swêdê, li ser bingeha zanîyariyên ji dezgeha NASA li Amerîka û kesên pîspor, pîrs kir cihê nîqaşê û tevayê dîtinan di hejmarê nû ya kovarê de belav kir.

Çanda Maya

Gelek diyalektên wan hebûn. Ew xwedî heman ba-

Gelo qiyamet di 2012'yê de ye?

werî û çandek dewlemend bûn. Wan li Amerîka navendî, di navbera welatên îro, Meksîko, El Slavador, Honduras û Guatemelayê jiyana xwe didomandin. Kolandinên arkeolojîk şopa wana dibin salên 1500 berî ji dayikbûna Mesîh.

gorî salnameya Maya, dawiya sala 2012'an dawiya salnameyan e û destpêka qonaxê nû ye. Li gorî hinekan, nîrxandina Maya weke roja qiyametê tê dîtin û li gorî dîtinên din, ji bo însanîyetê destpêka qonaxê nû ye.

Li gorî pîvanan, di roja 21'ê çileyê 2012'ê de, roj û kakêşin dikevin heman xetê.

Îdiayeke din wisa ye: Wê rojê, dikare roj, di nav xwe de, teqînan pêk bîne û agir û germiya wê bandoreke mezin li cihanê bike. Sistema enerjîyê bi carekê re hilweşîne û pêşketina heye rawestîne. Însanîyetiyê li sedsalên berê vegevine.

Teqîneke wisa di 13'ê adara 1989'an de pêk hatibû û Quebeca Kanadayê 6 milyon kes demê dirêj bê elektrîkê hiştibû. Di 2002-2003'an de ji teqînan din pêk hatibûn

û bajarê Malmoya Swêdê di reşiyê de hiştibûn.

Îdiayeke din heye ku qala gerokstêrka Niburu dike. Îdiayên li ser hebûna stêrka winda Neburu ji dema Sumeran tê. Stêrk, wê rojê dê di ber sinorê cihanê re derbas bike. Derbasbûneke wisa bandoreke mezin dê li jiyana sosyal û xwezayê bike û mirovan perîşan bike.

Kovara Vetenskap dibêje ku, pîvanê zanîyariyên zanistî aşkere nîşan didin ku, pêwîst nake mirov bitirsin. Ji ber ku sistema parastina cihanê baş dixebite. Cihan ji jor ve, bi riya meydana maneytik, atmosfer û jenosferê tê parastin. Xeterên ku ji asîmanên, heta ku digihîjin cihanê bi saya tebeqe û meydana bêxeter dibin. Li asîman gelek satelîtên çavdêr hene. WASHINGTON

SPASÎ

HACI YUCE
(Hamza Dêrik)

ERDAL YILDIZOZ
(Bager Andok)

Di wan rojên me yên xemgîn de ên ku kul û êşên me parve kirin û li şîna şehîdê gelê kurd xwedî derketin û em bi tenê nehiştin, em spasiya xwe di serî de pêşkêşî ji gelê Amedê û Mêrsînê, rêxistina DTP'a Amedê û navçeyên wê, rêxistina DTP'a Mêrsînê û navçeyên wê û hemû şaredar û parlamenterên me yên DTP'ê û hemû sazî û nas dost û xizmên xwe re pêşkêşî dikin.
Em dibêjin bila serê gelê kurd sax be...

Malbata Yildizoz û Malbata Yuçe

Filmê winda yê Chaplin hat dîtin

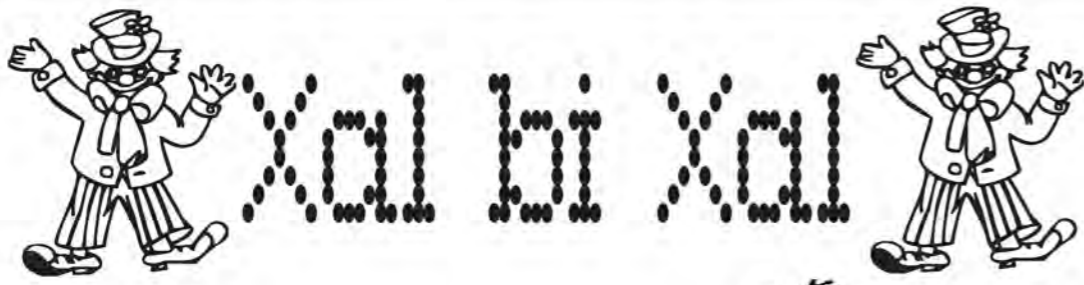
Mirovekî li malpera ku firotina tiştan lê dibe bi 3 sterlînî qutiyek kirî, lê ji qutiyê filmê Charli Chaplin ku nayê zanîn derket.

Filmê hat dîtin di qîmeta 40 hezar sterlîn de ye ku filmekî windabûyî yê Charlie Chaplin e.

Kesê qutî kiribû kesek bi navê Morace Park e. Park dema di malperê de li tiştan dinêrî di nav tiştên kevnare de qutiyekê ku li ser "filmê kevn" hatiye nivîsîn bala wî kişandiye. Wî di cih de ew qutî bi 3,20 sterlînî kiriyê. Lê ji qutiyê filmê Charlie Chaplin derketiye û ew bi vê yekê şaş bûye. Park, berdewamiya mijarê wisa tîne ziman: "Tê de 'Charlie Chaplin in Zepped' dinivîsand. Ez di Google de lê geriyam lê li ser film min tu agahî bi dest nexist, lewma zêdetir ez ketim nav meroqê. Li ser vê yekê min ji John Dyer ku endamê berê yê Lijneya Belavkirina Cureyan e. Bi vî awayî min fêhm kir ku tiştê min kiriyê çiqas bi qîmet e."

Di filmê hatiye dîtin de filmê 7 deqîqeyî ye û bi 35 mm hatiye kişandin; naveroka wê jî li ser êrişê Zeplinê ye. Filmê ku tê texmînkirin li ser propagandaya Şerê Cihanê yê I'emîn e, balê dikişîne ser bombebarana hewayî ya Almanyayê ya li hemberî Înglistanê. AMED

Hevalên delal, hûn
dikarin xalan
bigihînin hev.
Em bibînin ka
dê di encamê
de çi derkeve.

Nêçîra Peyvan

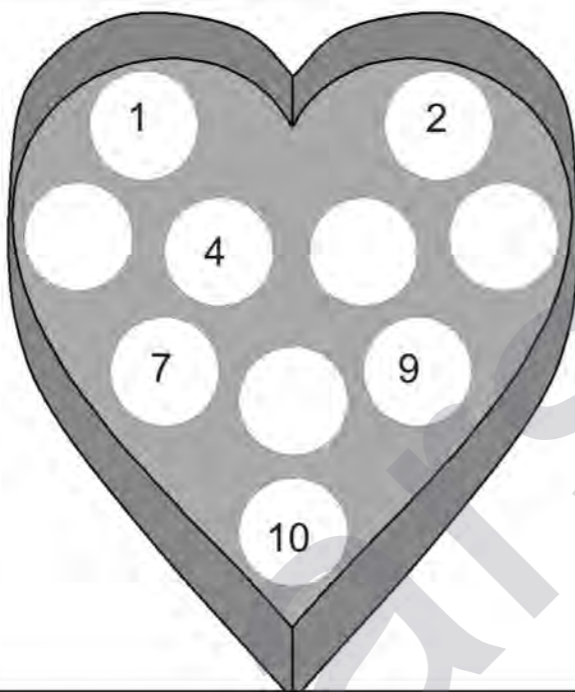
Mirişk
Dik
Vekirin
Diyarkirin
Newal
Komar
Niştiman
Mehabad
Gurdilan
Dêrin

G	L	R	M	X	Z	K	V	N	N
V	E	K	I	R	I	N	I	M	A
K	N	N	Y	P	V	Ş	Y	K	L
Ş	V	N	R	K	T	L	M	O	I
Î	T	W	N	I	N	M	Y	M	D
R	K	F	M	E	R	Î	K	A	R
I	J	A	X	R	W	Î	R	R	U
M	N	J	L	C	D	A	R	Ê	G
D	A	B	A	H	E	M	L	C	D
D	I	Y	A	R	K	I	R	I	N

MATEMATİK

Hevalên jîr, hûn
dizanin dê li cihên
vala kîjan reqem
bên?

Boyax

ADAR JIYAN

Demsal

Hevalên delal,
Weki ku hûn ji dizanin
sal dizivire. Demsal, meh,
hefte û roj derbas dibin.
Hewa û avhewa diguherin.
Sal ji çar demsalên cuda
pêk tê. Demsal ji weki
mirovên tere bi tere ne. Û
her yek ji wan bi gelek tay-
betiyên xwe, me li xwe di-
heyîrînin.

Her çar demsal ji bi
rengîniya xwe, bi fêkiyên
xwe, bi bedewiyên yên cure
bi cure der û dora me dix-
emilînin.

Her demsalek awayekî
xwezayê bi me dide
hisandin.

Her dem-
salek
rûyekî
cihanê yê
rengîn bi
me dide
nasîn.

Her demsalek,
aliyekî jiyane yê cuda
bi me dide tehmândin.

Her mirovek li gorî xwe
ji demsalekê hez dike. Hin
jê ji biharê, hin jê ji havînê,
hin jê ji payîzê û hin jê ji
zivistanê hez dikin.

Gelek kes ji biharê (bi-
hara rengîn) hez dikin. Belê
ez bi xwe tu cudayetiye
naxim navbera wan.. Ligel
hejmarê kesên ku ji biharê
hez dikin zêde be ji (weki
Melayê Meşhûr) ez ji hemû
demsalan hez dikim. Û
hezkirina min ji ne bê
sedem e.

Me çima got weki
Melayê Meşhûr?

Dibêjin: "Ji Melayê
Meşhûr dipirsin û jê re
dibêjin: 'Seyda, tu ji havînê
hez dikî an ji zivistanê?'"

Mela di cih de bersivê pir
balkêş dide û dibêje wan:
'Ma cihê ku bihar lê hebe,
ez ê çibkim ji havîn û zivis-
tanê (ango ez ji herduyan jî
hez nakim).'"

Îcar
hevalên hêja,
Dizanim
hûn ê
bipirsin û
bibêjin: "Gelo
çima tu ji her çar dem-
salên salê hez dikî?"

Bêguman gelek sedemên
ku ez ji her çar demsalên
salê hez dikim hene. Belê
divê ez çend sedemên girîng

li jêr rêz bikim ku
hûn ji heq
bidin min.
Ez ji bi-
harê hez
dikim. Ku
bihar tê,

jiyan dest pê
dike. Hemû heyî
û heyberên jîndar
ji xewa mirîne hiş-
yar dibin. Dar û
ber hişin dibin. Ger û
tevgêr zêde dibin Der û dor
dixemile.

Dengê şalûl û bilbilan,
bêhna gul û beybûnan meriv
mest û sermest dikin. Cihan
û jiyana tev geş dibin.

Ez ji havînê hez dikim.
Ku havîn tê, dar û ber, hewr
û debr dikemilînin.

Roj dirêj dibin. Fêki û
sebbe distewin. Kani û rûbar
dihêrin. Betlane dest pê
dike. Geşt û vehesîn geş
dibin. Di keleşîya nava rojê
de ligel alastina besteniya
ser kovikan û avjenî xweş
dibe. Bin siya darê hênik
dibe.

Ez ji payîzê hez dikim.

Ku payîz
tê, dibis-
tan det pê dikin.
Fêki tîr berhevkerin.

Pelên daran
diweşin.
Dinya
hênik
dibe.
Baran
dibare. Ber
û bereket zêde dibe.

Govend û dilan li dar
dikevin. Xew xweş dibe.
Amadehiya zivistanê tê
kirin.

Ez ji zivistanê hez dikim.
Ku zivistan tê, berf weki kayê
dibare. Erd û asîman spi
dibin. Guliyên daran dix-
emilînin. Listika gokên berfê û
şemîndina şematokên ber
xaniyan xweş dibe.

Li ber tîhna sobeyê qemî-
randina
nanê
tenûrê
û xwa-
rina
berû û

kartolên biraştî
pir xweş dibe. Şev dirêj
dibin. Bi dengê

vîzevîza bayê kur re, xew li
mirov giran dibe. Xewn û
xeyal geş dibin.

Bi min her demsal li gorî
xwe xweş e.

MEYMAN B. STÊRK

Virhewle

Piştî şerê cihane yê yekemîn, komara nû ew gelên kevnare û rengên herêma Serhedê çêdikirin; hinek qir dikirin, yên mayîn jî sirgûn dikirin. Yên hê jî mabûn jî di nav dêrisê navçe û bajarên herêmê de, di navbera dijîtiya hatibû afirandin de bi zehmetiyeke mezin debar dibûn. Piraniya gelê rûs û ermenî; hemû avahî, erd, zevî û hebûna xwe bêxwedî hiştibûn, çûbûn. Komara nû wê demê li cihên vala mabûn ecem û tirkên azərbaycan û nexçiwani daniş tije dikir. Bi vî awayî ev avahî, erd, zevî, dikan û sükên bêxwedî mabûn; bê bedel, bê ked diketin destê ecem û xeriban. Eceman jî piştî xwe bicih kirin, çav dibeliqandin derdorê bajarê Qersê. Roj bi roj dest didane ser zevî û erdên welatîyê. Hêza dewletê dabûn piştî xwe; navbera xwe û wezîfedarên komarê yên fermî û leşkerî baş dikirin û her diçû hebûna xwe fireh dikirin.

Di dawîya 1940'î de, demêke biharê gundiyan navçeya Dîgorê mîna her sal, dixwestin tevli pez û dewarên xwe, xwe bigihînin zozanê xwe yên tapê Qersê. Niha li ser wî tapê şîna kulîlk bi heft rengan bişkuvîbûn, kereng dirêj bûbûn, sipîngê şîr dabû û giha gihîştibû. Zozanê mîna bukeke nû siwar dibe xwe xemilandi. Hawirdor di nava rengên hêşînahiyê de bûbû cenetê derewîn, mîna hemû zozanê welêt, di nav rindbûn û biyanîbûna xwe de dirijîya.

Gundi, ev fikir di hişê wan de, di nav çoşke mezin de, li ser piştî hesp, ker, ga û firxûnan berve zozanê dimeşîyan. Pez û dewarên wan jî di bin kargerîya şivan û gavanan de bi çêre diherikin. Kalekala berx û karan tevli dengê zarokan mîna newayekî pirdeng hawirdor de li ser gir û baniyan belav dibû, wekî pêl li şkeftan diket, vedigeriya. Di nav yaxên çiyayê kûr û çend girên bilind de hê jî teqalên berfê hebûn.

Di serê koça zozanê de li ser du firxûnan muxtarê gund, kal-pîr û çend mirovên sereke rê hildidan. Di nav wan de jî gundiyeke navê wî Sertîf, lê jê re digotin 'Virhewle' jî rûniştibû; mîna gelek deman dîsa henek dikirin, çîrok digotin. Bi wî dengê xwe yî ziz ve diaxivî û metelok digotin. Dixwest hemû balê bikişîne ser xwe. Sertîfê Virhewle, wekî miroveki ecêb dihat zanîn, di nav gund de bi hemû kesan re tekil dibû û

xwe dida hezkirin. Piştî qedandina leşkerîya xwe her dem qala tiştên ecêb dikir, gundi yan metel dihiştin an jî bêzar. Zimanê fermî jî piçekî fêr bûbû, li ser hemû mijarên jîyanê agahî û nîrx didan. Li ser wê pir axivîn, bi xwînşîrînbûn û ecêbmayîna wî re van gundiyan dîrî cihanê nivê van axaftinên wî vir dihesibandin. Lewma gundiyan ev nav bi vî mirovê sî û sê salî ve zeliqandibû. Lê tenê tekiliya wî û muxtêr ne baş bû. Ev jî ne bêsedem bû. Piçekî jî hevdu didexisîn. Wî demêke dixwest bibe muxtar. Le çawa?

Virhewle, niha jî li ser firxûnê dest pê kiribû, bi dengêki bilind stranek difirand:

- Min Qersê dikan vekir
Xezalê yêlî yêlî,
Bazarê min kir, te kir
Delalê yêlî can."

Muxtêr bi dengêki kûr ve niçandê:

- Sertîf, ca piçekî bisekine.

Sertîf tê bê qet nabihize, dom dikir:

- Wey wey bavo kêçê ez geztim,

wî wî dayê ez geveztim...

Muxtêr îcar dengê xwe bilind kir û qîriya:

- Sertîf, qey gohê te ker bûne!

- Pî! Çi bû?

Êdî nêzî zozanê bûbûn. Muxtêr jî dîr ve tişt şanî wan didan. Ji nava zozanan çend kon û naxireke sivik kifş dibû. Destê wan li ser eniya wan, li qeratiya mêze kirin. Niqlê hemûyan sist bû. Ev kêf û çoşa wan gava din ji nişkê ve wînda bû. Kesên li nav konan jî ew dîtin. Lewma nêzî çar-deh, panzdeh mirov ji konan veqetîyan, hatin sinorê zozanê. Piçekî şûnde gundi jî gihîştibûn sinor, di nav meteliyekê de bêdeng disekinîn.

Muxtêr devê xwe çêdikir, dikir bi vî tirkîya xwe ya nîvco ve hevokê serast bike. Lê kambax hê jî tu peyvek jî devê wî derneketibû.

Eceman zozan zefî kiribûn. Di destê çend hebên wan de jî li ser qir-

meyê ber şalê wan de disekinîn. Dûre ecemekî çavzelal û dirankerxot bi wî dengê xwe yê vix got:

- Qardaşlar xoşgelirsiniz. Bilirem eskîde bu laylayî siz otariftiniz. Lakin yerimiz dardı. İneherimiz aç kalıftı. Biz de istedik, valî beg indî burayî bize verifti. (Bîrano hûn bi xêr hatin. Em dizanin ev berê zozanê we bûn. Lê cihê me teng bû. Mîrza walî dakete jêrê, ev der da me)

Muxtêr, bi hêrsa di dawiyê de çend hevok tevli tûka devê xwe ve firand:

- Evê cêc çi dibêje!? Biz geçen yıl da gelmiş, her yıl da gelmiş. Kim kime vermiş? (Em par jî pêrar jî hati-bûn. Kê daye kê?)

Gundi û xortan xwe rakîşandin eceman, şivdarên xwe bilind kirin, berve eceman çûn. Lê muxtar û kalan bi çepê wan de digirtin. Wan jî nikaribû li dijî wan tiştêki bikin. Ecem bi çend gavan dîr ketibûn, qirmeyê xwe jî tazî kiribûn. Lê Virhewle û çend xort nedisekinîn. Virhewle di dawiyê de teqîya:

- Ola sizin de ineklerinizin de val,

vall... va. (Çêlekên we jî hene...)

Le ev peyva dawî di devê wî de neqedîya. Di bin awirên mezinan de dîsa xwe girtin û sekinîn. Muxtêr û kalan Virhewle û xort piçekî dîr xistin, dan rûniştin. Niha li hev dixêwirin. Zozan ya wan bû; walî jî dizanî, eceman jî, hemû kesan jî. Le tu kaxiz û ewraqeke fermî ya zozanê li ser wan îspat bike jî tune bû. A kesekî jî tune bû.

Tijekirina eceman her roj pêşve diçû. Gundiyan ev baş dizanî. Komara nû, kesên nêzî mijara xwe şûm dikirin, kirinên wan ne dinêrî, destê xwe li piştî wan dida, li dû neheqiyên wan disekinî. Lê li gori fikra piraniya gundiyan jî muxtarê wan piçekî genefis bû. Zû sist dibû.

Bêgûman, dikaribûn li wê derê bastêqa eceman derxî, çêlekê wan jî xwe re bikin qelî. Lê mîratê ew tîrsa leşker û wezîfedarên fermî tevli nezaniya zi-

manê fermî dest û lingê wan girêdida, dikirine nav dudiliyê û beçar dihiştin. Gelek cêrbên tîrsêhêz ve hatibû li serê bav, kalên wan û wan. Yek û yek jiya-bûn. Ji ber sedemên biçûk, caran jî qet bêsedem lêdan û heqaret xwaribûn.

Heya qala derdê xwe kiribûn, êş û rewşa xwe ifade kiribûn; cendekê wan li aliye cendermeyên her dem amadeyî lêdanê ve di nav reş û şîniyê de mabû. Di dawiyê de jî lêdan lê mabûn. Di bin van hemûyan de muxtar û kalan xwe dinixandî, şewra xwe xilas kirin. Gihîştibûne biryarekê, dê aşkera bikirana.

Niha, êdî dawîya koçê gihîştibû serê koçê. Kal, pîr, jin, xort, zarok û ajalan li sinorê zozanê xileporteke mezin çêkiribû. Her yekî jî aliyekî ve pêgermokek digeland, reh û cendek her diçûn dişidiyan.

Muxtêr rewş didit, lewma heya jî destê wî hat dengê xwe bilind dikir û bangî gundiyan dikir:

- Mîn û kalan, me biryar da. Em ê veqerin gund. Lê ev wiha namîne.

Hûn niha tiştêki nepirsîn. Tapûya me tune, em zimanê wan nizanin, kesek li piştî me nîne. Dibêjin walî destûr daye... De kerem bikin.

Serê hemû gundiyan berjêr bû. Muxtêr di dawîya axaftina xwe de dengêki nîzm û girî ve di ber xwe de got:

- Serê keçel xweş e di bin kum de!

Virhewle û çend xortan di ber xwe de dikirin pilepil:

- Genefis! Genefis... Te dît, zozanê mîna xelatekê dide wan.

Gundiyeke dinê digot:

- Na lo! Bi vî awayî nahêle, dê serast bike.

Virhewle, bi hêrs bersiv digihandê:

- Ê bike! Mîn xweliya sar li serê we kiro! Ê neke!

Koça wan bêçar berê xwe zivîrand. Hemû gundi di bin giraniya neheqî û şkestina xiyalan de bi şûn de dikîşiya. Ew dengê yê ecem ê vix carekê dîsa hatê bihiştin:

- Bu torpaxlar hemsizime yeter. Dîgorin her yeri layladir, gedin oralara! Qardaş qardaş yaşayax. (Ev ax tîra me tevan dikin. Her dera Dîgorê zozan e, herin wan deran. Ew wekî bira bijîn.)

Virhewle jî, di destê wî de baçikek dikîşand. Bêhneke kûr kîşand û serê xwe zivîrand eceman:

- Qardaş qardaş ha! Hûnê bibînin, qardaş!

Roj êdî ber bi êvarê ve diçû. Koç di hevrazekî de hildikişiya. Tirêjên rojê yên xwar û xurt xwe digihandine cendekên van gundiyan xemgîn û westiyayî. Kortikên wan sipsor bûbûn, wan jî car caran pêçiyên xwe dixwerand û bi dîr diketin.

Muxtêr û gundiyan di rê de biryara xwe guherand, dê biçûna zozanê gundiyan cînar ên li ser rîya wan. Xwe ji xwêre digotin: "Em şerpeze bûn. Pez û dewarên me dê qir bibin. Ma cînarî, pîsmamî çima mirî ye? Em bi wan bawer in. Ne wisa?"

Wisa jî bû. Gundiyan cînarên wan, ew bi mêvanpereziyeke mezin ve qebûl kirin. Li kêleka xwe bi cih kirin. Gundiyan, bi alikariya pîsmamên xwe konê xwe zûtir vegirtin.

Niha li kêleka konekî rûniştibûn, dewê bizan yê sar û bi kef jî destê qîzikan digirtin û vedixwarin. Gundiyan dinê jî dişikestî û xemgîniya cînarên xwe parve dikirin û li dijî wê neheqiyê jî, jê re digotin: "Em dixwazin tevli we êrişekê li ser wan bikin. Roj, roja xîretê ye. Îro hat serê we, dê sibê bê serê me. Kî dizane, dibe ku sibê an jî du sibe dest bavêjin zozanê me, wan jî zefî bikin.

Yekî din digot:

- Na lo! Ewqas jî na!

- Na?

- Na, Na.

- De rabin, em rakevin. Xew çêtir e jî rûniştinê.

- Rast e!

- Kerem bikin.

- Şevbaş!

Berxê nêr

Ji Ehsan Fetahiyan re

biharên keskesor didoşim her sibeh
ji guhanên hêviyên mijgirtî
şervanên çavsor kedî dikim
li çar parçê dilê xwe..

şervanên çavsor kedî dikim:
sîngên wan navnişana guleyan
stûyên wan evîndarê kindiran

tên û çarmêrkî rûdinin her sibeh
çarmêrkî rûdinin li ser sifra min
kezeba xwe dikim pêxwarin ji wan re

xwezila we bidîtana
her yek bi qasî xwedayekî hêrs
bi qasî bendeyekî dildar bûn

biyaniyên jîyanê, pisporên
mirinê bûn her yek
xwezila we bidîtana di şer de
xwedêyo ma guleyek ew qas
tê li sîngêki
kindirek ew qas li stûyekî

MIHEMED RONAHÎ

Ev tramway bi avê dixebite

Ne tenê ev tramway, her wiha hemû lambayên trafikê û neqebên li ser xeta vê tramwayê jî bi avê dişuxilin. Hollandayê jî bo xatirê parastina xwezayê tramwaya ku bi avê dişuxule îcad kir. Ev tramway dê ji serê sala bê şûn ve berê li navçeya Utrechtê û piştê jî li navçeyên din bike xizmeta gel. Bi teknîka ku hatiye îcadkirin, ne tenê ev tramway, her wiha hemû lamba û neqebên li ser xeta vê tramwayê jî bi avê dişuxilin. **AMSTERDAM**

Rewşa karkerên êzdî xirab e

SERBAZ SIYAMEND - HEWLÊR / DÎHA

Karkerên êzdî yên ku ji Şengalê jî bo kar tînin Zaxoyê, di nava rewşeke nebaş de jiyana xwe didomînin. Karkerên êzdî jî ber gef û hin êrişan di nava rewşeke xeter de ne û jî ber karê ku rojane dikin her roj bi mirinê re rû bi rû dimînin.

Karkerên êzdî li Herêma Kurdistan Federal jî bo jiyana xwe ya rojane bidomî- **Li** sibê jî saet ji 7'an heta 6'ê nin, bi her awayî tê- **Zaxoyê karkerên** êvarî kar dikin û wiha dikoşin. Ji ber wê **êzdî jî ber şert û mer-** axivî: "Rojane bi 15 jî rastî gelek **can di nav rewşeke xeter** heya 20 hezar dî- jî rastî gelek **de ne û her roj bi mirinê re rû** narên Iraqê kar dikin. Gelek jî rastî gelek **bi rû dimînin. Karkeran dest-** caran xwe diyê kar pare jî nadin me û neheqiyê li me dikin. Hin kes Karên ku di 5'ê **xwe ya rojane bidomînin** jî xeberan li me û jî xeberan li me û **bi her awayî** ola me dikin. Bi çavên **têdikoşin** kafiran li me dinêrin û ke- rivan tavêjin me." Tamîr, anî ziman ku ji bo karê 20 rojan tê Zaxoyê, jî bo çûn û hatina ji Şengalê heta Zaxoyê 50 heza- ran dide û kar jî kêm e.

300 kes jî bo kar hatine Karkerê bi navê Mecîd Tamîr, diyar kir ku ji bo pêdiviyên xwe yê rojane bi cih bînin, diçin derveyî Şengalê û wiha got: "Em ji bo kar diçin gelek bajaran. Gelê li Hewlêr, Silêmanî û Duhokê jî bo me baş in. Lê li Zaxoyê hind kes neheqiyê li me dikin û êrişî me dikin. Helbet li Zaxoyê kesên baş û yê xirab jî hene. Hin kesên xirab çêran li me dikin, gefan li me dixwin û êrişî me

dikin. Ev 6 sal in ku em li wir kar dikin. Em hemû kurd in, em hêvî dikin ku bela xwe ji me vekin. Em 300 karker in ji bo kar hatine Zaxoyê, hêvî dikin em vir wekî bira bijîn.

Pereyên wan jî nadinê

Tamîr, bal kişand ser şert û mercên kar û destnîşan kir ku rojê herî kêm 11 saetan kar dikin. Tamîr, da zanîn ku serê sibê jî saet ji 7'an heta 6'ê êvarî kar dikin û wiha axivî: "Rojane bi 15 heya 20 hezar dî- narên Iraqê kar dikin. Gelek caran xwe diyê kar pare jî nadin me û neheqiyê li me dikin. Hin kes jî xeberan li me û jî xeberan li me û

ola me dikin. Bi çavên kafiran li me dinêrin û ke- rivan tavêjin me." Tamîr, anî ziman ku ji bo karê 20 rojan tê Zaxoyê, jî bo çûn û hatina ji Şengalê heta Zaxoyê 50 heza- ran dide û kar jî kêm e.

'Min zehmetiyên mezin dîtin'

Karkerê bi navê Cemîl jî, bi lêv kir ku cihê lê dimînin radizên jê re dibêjin qada karkeran û wiha got: "Lê cihên em lê dimî- nin, em nikarin tu pêwîstiyên ji- yanî bi cih bînin. Piraniya jiyana min li Şengalê bo. Lê min di ji- yana xwe de wekî van 6 salên dawî zehmetî nedîtibû. Mesrefa li vir zêdeye û kar jî nîn e." Kar- kerê ku ev 14 salan dixebite yê bi navê Bawer jî, derbirî ku ew di mal de 11 kes in û kesekî wan ku kar bike nîn e. Ji ber wê jî ji bo alîkariya debara mala xwe, neçar maye bixebite û got ew jî bo kar tînin vir lê li vir kar nîn e.

Ava bendava Uzun Çayirê zêde dibe

Hikûmeta AKP'ê li Dêrsimê ligel bertek û nerazibûnan xebatên bendavan didomîne, lê li aliyê din bi baranê re ava bendava Uzun Çayirê zêde bû. Her wiha welatîyan diyar kir ku zêdebûna avê jî bo derdorê xetereke mezin e.

Bendavên li ser Çemê Münzûrê tene avakirin ligel tahrîbat û wêraniya xwezayê, zirara li derdora xwe jî didomîne.

Her çiqas welatîyên Dêrsimê û saziyên sivil ên civakî li dijî bendavên li ser Çemê Münzûrê derdikevin jî hikûmeta AKP'ê di çêkirina bendavên li ser çemê Münzûrê de bi îsrar e. Ligel bertekên gel xebatên bendavên Akyayik, Konak Tepe, Konaktepe Hidro Elektrîk 1, 2, Kaletpe, Bozkaya û Kemberbel didomin. Her wiha Bendava Uzun Çayir ku însaata wê bi

dawî bû, piştî di 17'ê tebaxê de pêşiya avê hate girtin, gelek gundên derdorê di bin avê de man. Bi baranê re mêzîna avê bi lez bilind dibe.

Ava bendavê nêzikî li bajarê Dêrsimê kir û gelek baxçe, parçên zarokan û havîngehên welatîyan di bin avê de man. Bendav, bi bilindbûna avê re gefan li derdorê dixwe û weletîyan tengezar dike. **DÊRSIM (DÎHA)**

Li kar digerin

Karker Seyda jî, anî ziman ku ji bo peydakirina pêwîstiyên jiyane hatine Zaxoyê û kar dikin. Seyda, got hêvî dikin bi ciwanên li vir wekî bira bijîn û wiha got: "Ez jî bo kar jî Tilhûzêrî hatime Zaxoyê. Kar kêm be dîsa jî ez dixweşim. Ji ber ku idareyek me ya kurdî heye. Divê kurd hemû ji hev hez bikin û neheqîyan li hev nekin."

3 Pêşbirka çirokan a Abdullah DURAN

ŞERT Û RÊBAZÊN PÊŞBIRKÊ

- 1- Zimanê pêşbaziyê bi kurdî û tirkî ye; kurdî bi zaravayên kurmançî û dimilî.
- 2- Çirok dê ji hêla bikaranîna ziman, tevn û honandina wêjeyî û rûmatdayîna nixxên mirovane û şoreşgerî bibe nixxandin.
- 3- Di hêla naverokê de tu sinorkirin nîn e. Çirok dikarin ji bo mezinan hatibin nivisandin.
- 4- Divê çirok bi rîya kompîtêrê bêne nivisandin piştî roja 31.01.2010, berhemên ku bînin dê nayên nixxandin.
- 5- Şaxa Amedê ya Egitim Senê mafdar e ku çirokan çap bike û çirokên ku gihîştine lijneyê dê li xwe diyên wan neyên vegeand.
- 6- Sinorê kurtî û dirêjîya çirokan nîn e.
- 7- Beşdar, bi her ziman/zaravayî tenê dikarin bi berhemekê beşdar bibin.
- 8- Li gorî derfetan, di serî de berhemên ku xelat wergirtine dê wekî pirtûk bêne çapkirin.
- 9- Encama pêşbirka ku dê bi kurmançî, dimilî û tirkî bibe lidarxistinê dê di 22'yê adara 2010'an de bibe aşkerakirin.
- 10- Xelatê dê li Amedê di 28'ê adara 2010'an de bi merasîmekê bêne dayîn.

XELATÊN PÊŞBIRKÊ
 Kesên yekemîn : 1000 tl
 Kesên duyemîn: 750 tl
 Kesên sêyemîn: 500 tl

Her wiha jî bo berhemên 4, 5'ê emîn û 6'ê emîn jî xelata mansiyonê dê bê dayîn

Endamên Jüriyê Beşa Kurmançî

- 1- Haydar Diljen
- 2- Merdan Newayî
- 3- Yaqob Tilermenî
- 4- Dilawer Zeraq
- 5- Azad Zal

Endamên Jüriyê Beşa Kirmançî

- 1- İrfan BABAĞLU
- 2- Suleyman YILMAZ
- 3- Cafer YAMIŞ
- 4- Sebhattin GULTEKİN

Endamên Jüriyê Beşa Tirkî

- 1- Feyza HEPÇİLİNGİRLER
- 2- Suzan SAMANCI
- 3- Jaklin ÇELİK
- 4- Murat ÖZYAŞAR
- 5- Yavuz EKİNCİ

Serlêdan / Başvuru

DIYARBAKIR ŞUBESİ

e-mail: abdullahduranoyku@hotmail.com

Bo helîna lemlateyan hêviyeke nû

Zanyarên Amerikayê jî bo nexweşiyên wekî helîn û qelsbûna lemlateyan (kas) rêbazeke tedawiyê ya genetik pêş xist. Rêbaz li ser meymûnan bi serkeftinê pêk hat. Lê hêj li ser mirovan nehatiye ceribandin. Ji ber wê jî nayê zanîn ku ji bo nexweşiyê bibe çareserî yan na. Li DYA'yê jî Navenda Terapî ya

Gen Janaiah Kota bi hevalên xwe re lêkolînek kir û encama vê lêkolînê di kovara Science Translatioanl Medicin de weşand. Kota anî ziman ku rêbazeke nû ya bi navê Multiple skleroz afirandine û her wiha destnîşan kir ku dê ev rêbaz jî bo nexweşiya helîna lemlateyan bibê hêviyek. **WASHINGTON**